

EL SERVEI DE MEDIACIÓ EN HABITATGE DE CÀRITAS HA ATÈS 900 FAMÍLIES EN EL PRIMER ANY D'EXISTÈNCIA

El drama humà dels desnonaments

Tenir un habitatge digne és un dret i un imperatiu de la naturalesa humana i, no obstant això, contemplem cada dia persones i famílies que no únicament es queden sense casa sinó que a més han de continuar pagant els crèdits hipotecaris. Davant d'aquest drama humà l'Església actua per mirar de pal·liar-ne les terribles conseqüències. De la mà de Càritas, el Servei de Mediació en Habitatge ha atès 900 famílies en el seu primer any d'existència. «Moltes amb gravíssims i angoixants problemes de pagament del seu habitatge, moltes de les quals mai no haurien cregut que podrien demanar ajut o suport a una organització com Càritas, i per a les quals arribar a aquest punt ha anat precedit de sofriment, ansietat, desorientació i depressió amb pèrdua de l'autoestima.» **P 3-5**

CARME TRILLA:

«Maldem perquè el tema de l'exclusió social residencial no caigui de l'agenda pública i es realitzin els canvis legislatius necessaris»

MN. ANTONI BABRA:

«La manca d'habitatge o la pèrdua per desnonaments és un indicador del grau de benestar d'una societat»



Patiment cristià a Gaza

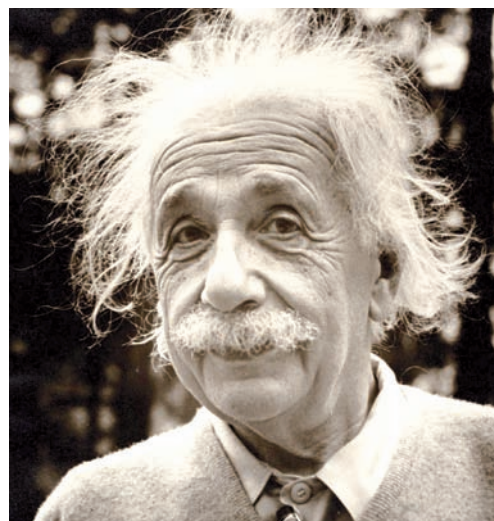


**EL P. VERNET
analitza la treva
entre tots
dos bàndols**

La població de Gaza encara no està gaire tranquil·la davant del fràgil alto el foc. Els bombardeigs han destruït desenes de cases i d'edificis, han provocat el pànic entre la població, una pèrdua de vides irreparable i molts danys econòmics. El rector de Gaza, el P. Jorge Hernández, explica que «aquesta guerra ha engendrat un odi i un grau de violència que és realment difícil de definir». El seu testimoni i el d'una família cristiana ens apropen a una realitat on la pau sempre s'aguanta per un fil. **P 8-9**

Einstein i la religió

En el seu capítol setmanal de *Certes científiques i fe cristiana*, Mn. Francesc Nicolau, professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya, parla en aquesta ocasió d'Einstein i la religió. Fill de família jueva no practicant, «Einstein va descobrir en l'estudi que ell realitzà de la natura que hi ha d'haver en ella la presència d'un Esperit amagat causant de l'harmonia del cosmos». **P 30**



Sumari

- P 16 Música d'inspiració cristiana en català
- P 22 Presentació de *Catalonia Sacra* a Girona
- P 24 Simposi a Lleida sobre Maria de Natzaret
- P 25 Estudi sobre la crisi en la infància i les famílies
- P 26 Inaugurat el curs de la Fundació Joan Maragall

Editorial

«Notícia de Catalunya» i l'Església

Un rotatiu tan prestigiós com *La Vanguardia* diumenge passat, dia d'eleccions, va tenir la bona pensada d'oferir als seus lectors com a suplement del dominical una edició en facsimil d'un llibre avui difícil de trobar de Jaume Vicens Vives, *Notícia de Catalunya* (Barcelona, Ed. Àncora, 2a edició, 1960) que en molts sentits continua essent plenament actual. Va ser significatiu el fet que en aquesta jornada electoral, el llibre s'exhaurís en poques hores. L'obra havia estat editada en ple franquisme, primerament el novembre del 1954 i després el març del 1960. En aquesta segona edició, Vicens Vives hi va afegir un capítol dedicat a Església i clerecia. En ell l'insigne historiador fa afirmacions interessants: «El clergat no és altra cosa que el reflex del poble a cada tombant de la seva història. Els sacerdots sorgeixen de totes les llenques de la comunitat nacional, sense excloure'n cap, i així transparenten a cada instant les variacions de les classes on es recluten: canvi de vitalitat, d'ambició econòmica i d'agilitat mental.» Podríem preguntar-nos què reflecteixen avui, passats més de seixanta anys, amb el Concili entremig, amb la davallada de vocacions, amb la presència de nous moviments, els sacerdots a la Catalunya contemporània: són icona de Jesucrist encarnat en els diversos ambients? I afegeix: «La mentalitat eclesiàstica, gairebé sempre malfiada davant les novetats, adopta amb un retard d'una centúria les conclusions derivades dels canvis d'estructura. Aquest encarament li permet de destriar els valors permanents de les troballes accidentals i de restar fidel a la gran lliçó rebuda del Mestre: la defensa de la llibertat de la persona davant el poder.» És notable que Vicens

Vives —catòlic, que recordava amb gran afecte el bé espiritual que li va fer escoltar les retransmissions radiofòniques de Setmana Santa des de l'abadia de Montserrat durant la seva malaltia— fes una lectura positiva d'aquest desfasament secular de l'Església. Ben segur que s'hauria alegrat que el Concili —que ell ja no va viure— hagués maldat per tal d'escurçar aquest retard evident i hagués impel·lit a l'*aggiornamento*; però amb tot és interessant la conclusió que en treu quan diu que tot té per objecte «La defensa de la llibertat de la persona». Seria un bon tema per reflexionar en moltes parròquies i comunitats que volen créixer en coresponsabilitat. De debò els pastors avui es refien de la llibertat dels seglars? Benet XVI tot comentant la constitució dogmàtica *Lumen gentium* diu: «D'aquest tracte familiar entre els laics i els pastors es poden esperar molts béns per a l'Església; actuant així, en els laics es desenvolupa el sentit de la pròpia responsabilitat, s'afavoreix l'alegria i les forces dels laics s'uneixen més fàcilment a la tasca dels pastors. Aquests, ajudats pels laics competents, poden judicar amb més precisió i capacitat tant les realitats espirituals com les temporals» (missatge de Benet XVI a Mons. Domenico Sigalini, consiliari general del Fòrum Internacional d'Acció Catòlica). I acaba el seu capítol Jaume Vicens Vives apel·lant a «una Església més que mai catalana, portant testimoni d'una vocació religiosa real, trempada en el sacrifici, d'una preocupació social cada dia més considerable i d'un ancorament pregon a les deus indestructibles de l'esperit de la terra». Que així sigui en la nova etapa de la Catalunya plural que acabem de començar.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Carlos Amigo, Antoni Babra, Pilarín Bayés, Àngel Belzunegui, Agustí Codinach, Juan M. Domínguez, Montserrat Esteve, Jaume Gabarró, Joan Guiteras, Justo Lacunza, Dani Majà, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Armand Puig, Quique, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Pere Tena, Joan Uribe, Joan M. Vernet, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per



Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 124,80 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €



El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un nou llinar

Consciència cristiana i implicació política

Els dons de saviesa i fortalesa interior, que ens donen a cadascú la consciència personal de sentir-se «habitat» per l'Esperit Sant, són els qui ens capaciten per parlar en nom de Déu i ser també la consciència crítica del poble que necessita un seguiment atent, a vegades tolerat, però també rebutjat. Jesús ho constata amb evidència quan, referint-se a ell mateix, diu que «cap profeta no és ben rebut al seu poble» (Lc 4,24). Hi ha una inevitable incidència política que es fa implicació, de la mateixa manera que Jesús viu l'encarnació fins a les darreres conseqüències. També els profetes saben quina és la seva missió crítica enmig del poble i com «són cridats a examinar la seva conducta» (cf. Jr 6,27).

No són tanmateix els únics que es fan sentir. Les declaracions públiques han d'anar acompanyades sempre d'unes accions creïbles i d'un compromís eficaç. L'actuació dels cristians en la gestió pública, política, social, econòmica o cultural pot adquirir tons profètics i s'insereix en la missió de l'Església; més ben dit, és la mateixa Església en acció transformadora respecte de la societat de la qual n'és part qualificada.

Em remeto al document *Laics cristians, Església en el món* de la CEE i en concret la frase final. Després de fer referència al Concili Vaticà II quan diu que «en un món secular, els laics —homes i dones, infants, joves i ancians— són els nous samaritans, protagonistes de la nova evangelització i amb l'Esperit Sant que

els ha estat donat. L'Esperit Sant impulsa els evangelitzadors i fa que es converteixin, compreguin i acceptin l'Evangeli que els és proposat». I hi afegeix: «La nova evangelització, la faran sobretot els laics, o no es farà.» Què ha de canviar perquè realment sigui així?

Pau VI ha dit que «evangelitzar és la gràcia i la vocació de l'Església, la seva identitat més profunda». Per l'acció evangelitzadora, la comunitat cristiana es presenta com a comunitat de fe; més encara, com a comunitat d'una fe confessada en l'adhesió a la Paraula de Déu, celebrada en els sagraments, viscuda i testimoniada en la caritat com a ànima de l'existència moral cristiana.

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona



Un drama humà gegantí i vergonyós

Càritas considera insuficient i injusta la moratòria dels desnonaments

Miquel Àngel Codina
Barcelona

En les darreres setmanes, davant del brutal drama humà i familiar que comporten els desnonaments —l'anomenat «genocidi financer» ha provocat ja suïcidis de persones desesperades que no poden pagar el préstec hipotecari del seu pis—, la ciutadania espanyola s'ha mobilitzat de valent (concentracions, protestes, recollida de signatures...) per exigir al Govern un canvi definitiu de les polítiques d'habitatge. Una reforma que es basaria en tres punts essencials: la regulació de la dació en pagament amb caràcter retroactiu, de manera que amb l'entrega de l'habitatge quedi liquidat el deute amb l'entitat financera; l'establiment d'un lloguer social que suposi, com a màxim, el 30% de la renda disponible i, finalment, l'aturada dels desnonaments. Al llarg del primer trimestre del 2012, Catalunya ha estat la comunitat autònoma amb un nombre més gran de desnonaments, superant la xifra dels 9.000.

Govern, oposició i entitats financeres han atès aquest clam ciutadà. Després d'intenses reunions, el 15 de novembre passat van arribar a un acord *in extremis* per reformar l'actual normativa hipotecària. El ministre d'Economia, Luis de Guindos, i la vicepresidenta, Soraya Sáenz de Santamaría, van informar en roda de premsa sobre els detalls dels dos reials decrets aprovats que tracten de donar una solució «urgent i pal·liativa» a famílies que pateixen els efectes més durs de la crisi. La primera mesura és aturar durant dos anys els «llançaments», és a dir, la fase final dels processos de desnonament, per a famílies amb ingressos menors de 1.600 euros al mes, entre altres requisits. I la segona, crear un fons social d'habitatges de lloguer barat per a aquells que ja han perdut la casa. Són pisos que actualment estan en mans dels bancs i que per aquest mecanisme es posaran a disposició de les famílies.

Això no obstant, aquestes «mesures de xoc» no convencen totalment cap de les parts implicades. Arran d'aquesta reforma, Càritas diocesana de Barcelona ha fet un comunicat on manifesta «la seva profunda decepció per la pèrdua de la nova oportunitat d'aconseguir un acord de consens entre tots els agents socials i els grups polítics per articular una veritable solució als problemes més angoixants i punyents que té, avui, la nostra societat i que són la desocupació i la pèrdua de l'habitatge per part de les famílies endeutades

o llogateres. Aquestes famílies han vist caure els seus ingressos i no poden fer front al cost de l'habitatge».

Cal aconseguir «equilibrar el cost de l'habitatge amb els ingressos familiars. Qualsevol altra fórmula provocarà que augmenti i es perpetui el problema», asseguren des de Càritas. I afegeixen: «No ens trobem davant d'un problema conjuntural, sinó davant d'un fenomen íntimament vinculat a la crisi econòmica que exigeix, en conseqüència, mesures estructurals.» El comunicat també es pregunta el següent: «Per què només s'aborda el problema dels desnonaments provinents de deutes hipotecaris? No se sentiran discriminades les famílies en procés de desnonament provinents de dificultats de pagament de contractes de lloguer quan el dra-

entre els anys 2007 i 2011, passant de 500.000 euros a 1,5 milions d'euros, per fer front fonamentalment a pagaments de lloguers, de quotes hipotecàries, de relloguers, de pensions, i, en definitiva, per evitar la pèrdua de l'habitatge o d'un sostre de famílies en situació econòmica greu.

Mitjançant el Servei de Mediació en Habitatge (SMH), posat en marxa el setembre del 2011, Càritas diocesana de Barcelona ha pogut reforçar i sustentar encara amb més força aquesta denúncia i ha pogut abordar amb més profunditat dramàtiques situacions de dificultat o impossibilitat de pagament de l'habitatge de noves famílies. «En aquest primer any d'existència del SMH s'han atès 900 famílies —prop de 3.500 persones—, amb gravíssims i angoi-

bitatge de la Generalitat de Catalunya, en declaracions exclusives a *Catalunya Cristiana*.

Pla de treball

«La nostra tasca de mediació —argumenta Trilla— té dues branques d'actuació: els impagaments d'hipoteques i els impagaments dels lloguers. En tots dos casos, les persones afectades són rebudes per professionals o voluntaris amb una àmplia experiència en el seu àmbit. En aquesta reunió es realitza una anàlisi social i econòmica de la llar i es consensua una possible solució i un pla de treball per reconduir la situació.» Més endavant, «es fa una proposta a l'entitat financera o al propietari sobre una possible reconducció del préstec o del lloguer que sigui sostenible per a la llar afectada. I es negocia amb ells qualsevol tipus de modificació de la proposta inicial, en permanent contacte amb la llar afectada. Gràcies a una donació anònima inicial i a diverses donacions anònimes que hem rebut una vegada iniciat el projecte, Càritas diocesana de Barcelona disposa de la possibilitat d'efectuar pagaments de quotes o de deutes sempre que això garanteixi la reconducció sostenible de la situació inicial».

Pel que fa a les sortides més viables d'aquesta situació tan crítica, Carme Trilla revela que «fem una

proposta basada en quatre eixos: una segona oportunitat i el rescat financer de les persones amb l'articulació d'un mini FROB (Fons de Reestructuració Ordenada Bancària) per ajudar les famílies sobreendeutades, la regulació i la legislació urgent del tractament de sobreendeutament de les famílies, un parc públic i social d'habitatges de lloguer, i la moratòria immediata dels desnonaments hipotecaris i de lloguer dels habitatges de primera residència, mentre no s'hagin resolt els tres punts anteriors».

«A banda de les accions directes amb les llars afectades, des de Càritas diocesana de Barcelona duem a terme diverses activitats d'incidència política, social i mediàtica per tal d'aconseguir que el tema de l'exclusió social residencial no caigui de l'agenda pública i es puguin realitzar els canvis legislatius necessaris per a la seva resolució des d'un punt de vista social», reconeix Trilla. A més, defensa que «aquest canvi vingui provocat per un acord entre tots els agents, públics i privats per garantir que les solucions implementades es corresponguin amb les problemàtiques reals de les persones i ens permeti avançar cap al dret a l'habitatge».



matisme de les situacions de pèrdua de l'habitatge és idèntic en tots dos casos?»

Així mateix, assenyalen que «per poder acollir-se a la moratòria, la condició d'ingressos màxims familiars (19.200 euros anuals) només es pren en consideració si es tracta de famílies amb condicions molt especials d'estructura familiar o de característiques de tots els seus components». Conseqüentment, un altre dels interrogants que es plantegen des de Càritas és aquest: «Com se sentiran les famílies amb fills, que constitueixen el 52% de les ateses pel Servei de Mediació en Habitatge de Càritas diocesana de Barcelona i que es troben en risc d'exclusió social per la pèrdua del seu habitatge?»

900 famílies ateses

Des de l'any 2009, Càritas diocesana de Barcelona denuncia reiteradament «el creixement escandalós» de famílies afectades per la greu problemàtica dels desnonaments, i «el retard vergonyós» en l'adopció de mesures que solucionin d'arrel el problema. Les ajudes en matèria d'habitatge que Càritas dona a les famílies usuàries s'han triplicat

xants problemes de pagament del seu habitatge, moltes de les quals mai no haurien cregut que podrien demanar ajut o suport a una organització com Càritas, i per a les quals arribar a aquest punt ha anat precedit de sofriment, ansietat, desorientació i depressió amb pèrdua de l'autoestima», constaten des de Càritas.

«Intentem que les persones no hagin de deixar el seu únic habitatge habitual, iniciant un procés que pot derivar en l'exclusió social. En aquest punt és molt important la tasca d'intermediació que fem des del SMH. Aquesta intermediació es realitza des del punt de vista social i financer, amb suport d'un equip professional i voluntari que va des del perfil econòmic, legal, financer i treballadors socials. En cas que s'hagi de deixar l'habitatge habitual, el SMH té eines per evitar que les persones es quedin sense llar, ajuda en la recerca de l'habitatge, en el pagament de la fiança i, per als casos més fràgils que no poden accedir a un habitatge de lloguer a preu de mercat, disposa del parc d'habitatges de lloguer social de Càritas», explica Carme Trilla, responsable del Servei de Mediació en Habitatge i exdirectora general d'Ha-

L'habitatge i els desnonaments



Mn. Antoni Babra

Professor de Moral social a la Facultat de Teologia de Catalunya

El dret a l'habitatge digne és imperatiu de la naturalesa humana, doncs, com és que se'n vol fer negoci abusi d'un bé humà específic? La vivenda requereix bones condicions materials i essencials per a la vida familiar. Pius XII reclamava que l'Estat procuri a les famílies una vivenda condicionada, amb espais, llum i amplitud necessaris per tal que la vida familiar manifesti el seu valor, salut i vigoria material i moral (*Missatge de Nadal de 1942*). Rere l'huracà de la guerra mundial, els estats europeus planificaren polítiques de vivendes incloses en els models d'Estat del Benestar, en què va sorgir la idea moderna de la llar, concebuda com un espai vital sota els conceptes de seguretat, benestar i moralitat de l'entorn domèstic estandarditzat per al màxim de ciutadans. Un desnonament és perdre tot això.

El dret a l'habitatge està contemplat a la Constitució espanyola, art. 47: «Tots els espanyols tenen dret a un habitatge digne i adequat. Els poders públics procuraran les condicions necessàries i establiran les normes pertinents per tal de fer efectiu aquest dret, i regularan la utilització del sòl d'acord amb l'interès general per tal d'impedir l'especulació.» Les nostres economies de lliure mercat han convertit l'ésser humà en un *Homo oeconomicus*, productor i consumidor, on el que preval és el poder adquisitiu de cada ciutadà.

En temps de la bombolla immobiliària, l'any 1990 (govern socialista de Felipe González), l'episcopat espanyol escriví una instrucció pastoral, *La veritat us farà lliures*, on denunciava que «en el moment actual notem una desmesurada exaltació del diner. L'ideal de molts sembla que no sigui cap més que el de fer-se ric o molt rics en poc temps sense estalviar mitjans per aconseguir-ho, sense parar esment en altres valors, sobretot en els aspectes ètics de l'activitat econòmica.

Cal denunciar, per altra banda, corrupcions greus i escandaloses, tals com algunes requalificacions interessades de terrenys, els negocis abusius i fraudulents derivats d'aquestes requalificacions, o l'especulació en el camp de l'habitatge, afavorida per fosc interessos des de diverses instàncies a costa dels més dèbils». La resposta del govern fou absolutament despectiva. La manca d'habitatge o la pèrdua per desnonaments èticament injustos és un indicador del grau de benestar d'una societat. Joan Pau II amb motiu de l'Any Internacional de les persones sense sostre esmentava la *crisi de l'habitatge*: «La falta d'habitatge, que és un problema en si mateix bastant greu, és digne de ser considerat com un signe o una síntesi de tota una sèrie d'insuficiències econòmiques, socials, culturals o simplement humanes; i, tenint en compte l'extensió del fenomen, no hauria de ser difícil convèncer-se de com estem lluny de l'autèntic desenvolupament dels pobles» (*Sollicitudo rei socialis* 17).



«La manca d'habitatge o la pèrdua per desnonaments èticament injustos és un indicador del grau de benestar d'una societat»

Desnonaments: solucions o pegats?



Joan Uribe Vilarrodona

Director Sant Joan de Déu, Serveis Socials Barcelona

Desil·lusionant. Mentre s'espera conèixer el text complet que s'aprovi en relació amb els desnonaments, és difícil dir menys que això.

Hi ha qüestions de lletra petita que, com en els contractes hipotecaris, marquen la diferència. Conceptes com ara *suspensió*, *moratòria*, *carència* i que estan apareixent als mitjans de comunicació, haurien de ser ben coneguts per la majoria de la societat: *suspensió* és deixar d'executar una acció, però de manera temporal, una cosa així com endarrerir, mantenint condicions i la consegüent

«El problema és greu i profund i s'ha d'intervenir sobre tot aquell que ho necessiti, sense exclusions»

llir entre salvar del desnonament famílies nombroses, persones grans i persones discapacitades, o salvar persones soles i famílies no nombroses? El problema és greu i profund i s'ha d'intervenir sobre tot aquell que ho necessiti, sense exclusions.

Resulta, per tant, difícil d'acceptar aquests *menys-que-mínims*, així com l'aparent dificultat per consensuar una línia d'acció: les tragèdies personals, es paguen, algunes, amb cost de vides. I la majoria amb bitllet només d'anada a l'*exclusió social hereditària* de per vida.

D'altra banda, hi ha prou elements que haurien de fer aquesta tasca més fàcil: l'evident clam i acció social de resistència davant dels desnonaments n'és un. També, els darrers temps s'han mobilitzat prou agents socials com perquè la nostra classe política pogués abordar aquesta qüestió amb més rapidesa i capacitat de donar respostes reals al problema, no només dormint al calaix del temps. Em refereixo a la feina d'incidència de sindicats i entitats socials; a la mobilització, acció contra els desallotjaments, incidència i aportació de coneixement sobre alternatives per abordar el problema de diverses plataformes; a l'activació per part de nombroses administracions locals de serveis de suport; fins i tot al valent posicionament de sectors policials que es comprometen amb la societat de la qual formen part en plantejar l'objecció de consciència a la seva intervenció als desallotjaments.

I finalment, la Judicatura. Més enllà de manifestar el seu desacord amb els desnonaments, membres de la Magistratura, especialistes en Dret Civil i en altres especialitats del Dret, fa anys que elaboren i publiquen estudis i informes que abunden tant en la injustícia del sistema actual, com en aportar vies de gestió de la situació. Sembla, doncs, que hi ha prou elements perquè la modificació legal pugui ser, amb una intenció declarada i motivada, completa i ràpida.

Davant d'això, no puc deixar de preguntar-me què pesa més a la balança de la classe política: evitar que la població

incertesa immobilitzadora sobre les persones afectades.

Moratòria i *carència* tindrien com a sinònim comú la paraula ajornar. I ajornar, en aquest cas, no implica només *deixar per a més endavant* la possibilitat del desnonament; també implica que durant aquest temps, i mentre la lletra petita no digui el contrari, el deute i els interessos generats continuen augmentant. Per això, passats els dos anys, la situació de la persona afectada té una resolució més difícil i l'espasa de Dàmocles és més esmolada i lacerant.

Després, hi ha l'oblit etern: s'ha d'esco-

en exclusió social, que ja creix sense parar per altres motius, no creixi, almenys, per ser víctimes del desnonament?, o fer una maniobra de menys-que-mínims, sense consens, davant la imminència de la probable propera entrega de més de 500.000 firmes de la Iniciativa Legislativa Popular per revisar la llei actual? En definitiva, del que parlem, és de saber si el poder polític electe intenta, almenys en aquest tema, agafar les regnes al poder econòmic, o si el poder econòmic continua governant políticament en el terreny econòmic —i què no és econòmic?—, per damunt del poder del poble.

Ofegats per la hipoteca

Una família de Badalona atura la subhasta de l'habitatge gràcies a l'ajuda de Càritas de Barcelona

Carme Munté
Barcelona

La crisi econòmica té conseqüències molt dramàtiques per a les persones i les famílies. Són autèntics drames humans amb rostres i testimonis molt concrets, com els de V.M.C.R. i la seva dona. Ens demana que li mantinguem l'anonimat tant de nom com de rostre, perquè la situació que pateixen a casa és molt difícil i vergonyant.

A tots ens agrada ser portadors de bones notícies i poder explicar, per exemple, que hem trobat feina o que ens hem comprat un pis. Per contra, haver d'explicar que amb prou feines la pensió de jubilació et permet arribar a final de mes, que per haver avalat la teva filla tens un deute hipotecari per a quaranta anys, que han estat a punt de subhastar casa teva i que, per aquest motiu, la teva filla s'ha intentat suïcidar, doncs no resulta fàcil d'explicar.

Gràcies a l'ajuda prestada pel Servei de Mediació en l'Habitatge de Càritas diocesana de Barcelona, van poder aturar la subhasta però la por que es pugui repetir la mateixa situació no els deixa viure. «Sempre intento obrir jo la bústia per tal que la meva dona no hi trobi la correspondència del banc», relata V.M.C.R., nascut a Barcelona l'any 1942.

El seu somni: trobar una feina que l'ajudi a compensar la minsa pensió de jubilació i poder passar les vacances amb la seva dona, que és extremenya, al seu poble natal. «Només el viatge ja val més de cent euros, i ara com ara no ens ho podem permetre.»

Ajuda del Servei de Mediació en l'Habitatge

En plena bombolla immobiliària, la filla de V.M.C.R. va decidir comprar-se juntament amb la seva parella un habitatge de més de 200.000 euros al barri badaloní de la Pau, a tocar pràcticament dels seus pares. La hipoteca concedida va ser per un 100% del valor de l'habitatge, però van ser necessaris els avals dels respectius progenitors. V.M.C.R. i la seva dona van haver d'hipotecar el seu pis de propietat per tal de fer front a l'aval.

L'any 2003 la filla de V.M.C.R. i la seva parella es van quedar a l'atur, cosa que va coincidir amb un increment impor-



tant de l'euríbor. Les quotes mensuals es van fer cada cop més difícils de pagar, i els interessos endarrerits no feien més que augmentar.

«Ens arribaven notificacions del jutjat però no els donàvem cap importància. L'hi preguntava a la meva filla, però ella ens deia que no ens havíem d'amoïnar per res...»

A finals del 2011 es va presentar un oficial del Jutjat de Primera Instància 3 de Badalona per notificar-los que s'havien de presentar personalment al jutjat. «Ens van notificar que el 27 de juliol del 2012 posaven a subhasta tots dos pisos a causa d'un deute acumulat de 12.000 euros...»

El procés va ser molt dolorós. El primer que van fer va ser acudir a l'Ajuntament de Badalona, però no els van donar cap solució, també van parlar amb una assistent social, que els va encaminar cap a Càritas. Va ser així com els van atendre al Servei de Mediació en l'Habitatge de Càritas diocesana de Barcelona. L'endemà mateix Càritas es va fer càrrec del deute, si bé amb el compromís de retornar la

«Sempre intento obrir jo la bústia per tal que la meva dona no hi trobi la correspondència del banc»

«Ens van notificar que el 27 de juliol del 2012 posaven a subhasta tots dos pisos a causa d'un deute acumulat de 12.000 euros...»

quantitat durant set anys. L'ingrés s'havia efectuat el 3 de juliol, pocs dies abans que es tirés endavant la subhasta.

«La meva filla va intentar suïcidar-se, patia una depressió profunda i va ingerir un gran nombre de pastilles... També s'havia separat de la seva parella...»

Actualment treballa d'operadora i té un sou que no arriba ni als mil euros. Pràcticament tot el destina a pagar les quotes de totes dues hipoteques. En diverses ocasions ha intentat vendre l'habitatge, però ha estat en va. El seu desig seria poder-se alliberar d'aquesta càrrega que no la deixa viure ni a ella ni a la seva família, però per ara les reformes del Govern no van en aquesta direcció.

«El Govern ha ajudat els bancs, per què no ajuda les persones?», es pregunta V.M.C.R. Ell, mentrestant, com cada dia li deixarà a la seva filla una carmanyola amb el dinar i compartirà amb ella el seu patiment diari per arribar a final de mes. «Vist com han anat les coses, ara segurament que no l'avalaria... però quan la teva filla et demana ajuda, com pots negar-t'hi?»



Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Terra Santa

✓ Del 20 al 27 de maig

✓ Del 14 al 21 d'agost

- Seguirem les petjades i els viatges de JESÚS; contemplarem el llac de Tiberíades, la terra i els paisatges de la Galilea on ell va viure la Jerusalem de la Passió i molt més.
- Escoltarem les seves paraules en la realitat geogràfica i en el context humà on van ser dites.
- En el nostre interior, podrem captar el ressò de la seva veu... Sentir el que va dir i com ho va dir.

AMB EL SUPORT DEL PREVERE QUE ENS ACOMPANYARÀ DES DE BARCELONA HO ACTUALITZAREM, ENS HI IMPLICAREM, HO CELEBRAREM

Del 28 de febrer al 7 de març

JORDÀNIA

Concert exclusiu de la Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona per a Ràdio Estel i «Catalunya Cristiana»

Per primera vegada tindreu l'oportunitat de sentir les nades més tradicionals amb el so de la cobla. És la proposta suggeridora que fa la Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona per aquest Nadal i que ens la presenta en exclusiva per als oients de Ràdio Estel, els lectors de *Catalunya Cristiana* i els membres del Club+Amics.

El concert serà el **dilluns 10 de desembre**, a les **20 h**, a la basílica de **Santa Maria del Pi**. També hi actuarà la Capella de Música de Santa Maria del Pi per presentar-nos el seu CD de *Nadales al Pi*.

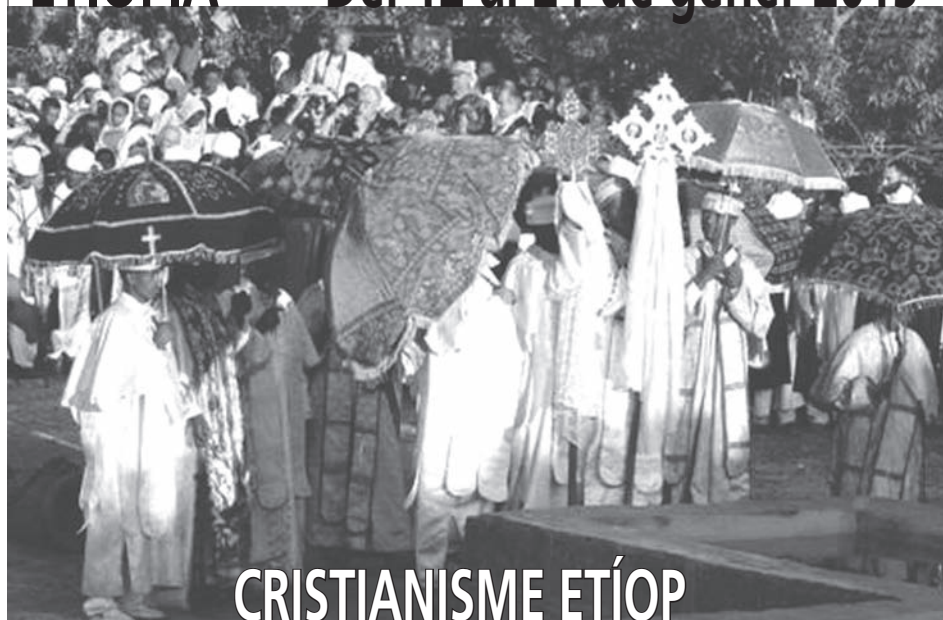
El concert és gratuït però cal recollir personalment la invitació a la seu de Ràdio Estel i Catalunya Cristiana: c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 (fins a exhaurir existències).

Per a més informació: **93 409 27 70**.

Expedicions culturals

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

ETIÒPIA Del 12 al 24 de gener 2013



CRISTIANISME ETÍOP

Celebració de l'Epifania-TIMKAT- a la Jerusalem africana-LALIBELA

LÍBAN / La vall cristiana d'orient
Del 2 al 7 d'abril 2013



EL LÍBAN, part de Terra Santa, és un dels llocs que el Sant Pare Benet XVI ha visitat fa poc transmetent amb la seva visita un missatge de pau i de reconciliació al Pròxim Orient. Nosaltres proposem aquest viatge fent difusió del mateix missatge per descobrir i aprofundir en les comunitats cristianes del Líban, els santuaris de devoció com els que hi ha a Harissa, Zahle, recórrer la història i l'arqueologia mil·lenària del territori visitant llocs com Baalbek i Sidon, així com disfrutar de les tradicions actuals en el cosmopolita Beirut i gaudint dels paisatges naturals en els mítics cedres del Líban a Baroukh o a les grutes de Jeitah.

La trilogia sobre «Jesús de Natzaret» del Papa es completa amb «La infància de Jesús»

El volum es presenta en nou edicions

«Finalment puc lliurar a mans del lector el llibre promès des de fa temps sobre els relats de la infància de Jesús (...) No n'hi ha prou de deixar el text en el passat, i arxivar-lo així al costat dels esdeveniments ocorreguts fa temps (...) Davant d'un text com la Bíblia, el darrer i més profund autor de la qual, segons la nostra fe, és Déu mateix, la qüestió sobre la relació del passat amb el present forma part inevitablement d'aquesta interpretació. Amb això no minva el rigor de la recerca històrica, sinó que l'augmenta (...) Qualsevol interpretació es queda curta respecte de la grandesa del text bíblic. Espero que, malgrat els seus límits, aquest petit llibre pugui ajudar moltes persones en el seu camí cap a Jesús i amb Ell.»

Proemi (pàg. 7-8)

«Per al Salvador del món, per a aquell en vista del qual tot va ser creat, no hi ha lloc (...) això ens ha de fer pensar i remetre al canvi de valors que hi ha en la figura de Jesús, en el seu missatge. Ja des del seu naixement, Ell no pertany a aquest ambient que segons el món és important i poderós. I, això no obstant, precisament aquest home irrellevant i sense poder es revela com el realment Poderós, com aquell de qui al capdavant tot depèn. Així doncs, l'ésser cristià implica sortir de l'àmbit del qual tothom pensa i vol, dels criteris dominants, per entrar en la llum de la veritat sobre el nostre ésser i, amb aquesta llum, arribar a la via justa.»

Capítol III Naixement de Jesús a Betlem (pàg. 73-74)

«Els homes de qui parla Mateu no eren únicament astrònoms. Eren "savis"; representaven el dinamisme inherent en les religions d'anar més enllà d'elles mateixes; un dinamisme que és recerca de la veritat (...) representen el camí de les religions cap a Crist, així com l'autosuperació de la ciència amb vista a Ell (...) En aquest sentit, aquests homes són predecessors, precursors, dels cercadors de la veritat, propis de tots els temps.»

Capítol IV Els Mags d'Orient i la fugida a Egipte (pàg. 101)

«Els savis d'Orient són un inici, representen la humanitat quan emprèn el camí cap a Crist, i inaugura una processó que recorre tota la història (...) representen l'anhel interior de l'esperit humà, la marxa de les religions i de la raó humana a la trobada de Crist.»

(pàg. 102)



Mercedes De La Torre C.
Ciutat del Vaticà

La tercera i darrera part de la trilogia *Jesús de Natzaret* del papa Benet XVI, titulada *La infància de Jesús*, va ser publicada el dimecres 21 de novembre en nou edicions a la venda en 50 països. En els propers mesos estarà també disponible en un total de 20 idiomes per a la publicació en 72 països.

Aquest tercer volum de *Jesús de Natzaret* segueix el primer, publicat el 2007 sobre *La vida pública de Jesús*, i el segon, publicat el 2011, que parla de *La passió i mort de Jesús*.

El nou llibre, escrit originàriament en alemany, ha estat publicat també en italià, espanyol, francès, anglès, polonès i portuguès (una edició per a Portugal i una altra per al Brasil). L'edició en italià va ser presentada el dimarts 20 de novembre a Roma. A l'acte hi van intervenir el president del Pontifici Consell per a la Cultura, el cardenal Gianfranco Ravasi, i el director de l'Oficina de Premsa de la Santa Seu, el pare Federico Lombardi, entre altres.

El pare Federico Lombardi va subratllar que el text presentat «no és magisterial, sinó expressió de la recerca personal del rostre de Jesús per part del Papa». A més, va ressaltar que la darrera part sorgeix davant de «la urgència de respondre a una necessitat del poble» per evitar la separació entre «el Jesús històric i el Crist de la Fe». Així mateix, Lombardi va recordar que l'abril del 2010, en acabar la segona part de la trilogia, el Papa va assenyalar que «havia promès un petit fascicle per completar la seva obra» sobre Jesús de Natzaret i va apuntar que «han passat nou anys des del començament de l'escriptura de l'obra completa».

Per la seva banda, el president del Pontifici Consell per a la Cultura, el cardenal Gianfranco Ravasi, va destacar que l'obra té quatre fils conductors: els binomis de la història i fe; història i profecia; autor i lector; i claredat i humilitat. En aquest últim, el Papa assenyala que «el Salvador ha vingut al món sense posseir cap bé material».

A més, a la presentació hi van es-

tar presents el secretari particular de Benet XVI, Mons. Georg Gänswein; el president del Pontifici Consell per als Laics, el cardenal Stanislaw Rylko, i el vicari emèrit del Papa per a la diòcesi de Roma, el cardenal Camilo Ruini, entre altres. La traducció del llibre a l'espanyol, editada per la Llibreria Editorial Vaticana i editorial Planeta, conté un total de 138 pàgines. A més del pròleg, el llibre compta amb quatre capítols i un epíleg. Per la seva banda, l'editorial Claret ha anunciat que està preparant l'edició del llibre en català.

En el pròleg, titulat «Espero que pugui ajudar moltes persones», Joseph Ratzinger recorda que «no es tracta d'un tercer volum, sinó d'alguna cosa així com d'una "avantsala" als dos volums precedents sobre la figura i el missatge de Jesús de Natzaret», perquè ha tractat d'interpretar juntament amb «els exegetes del passat i del present, el que Mateu i Lluc relaten a l'inici dels seus evangelis sobre la infància de Jesús».

El primer capítol, «D'on ets tu?», està dedicat a «la genealogia del Salvador als evangelis de Mateu i Lluc», totes dues narracions amb el mateix significat teològic-simbòlic que són «la col·locació de Jesús en la història i el seu origen verdader com a principi, un nou inici en la història del món».

D'altra banda, en el segon capítol, «Anunci del naixement de Joan el Baptista i del naixement de Jesús», Ratzinger aprofundeix en el diàleg entre Maria i l'arcàngel Gabriel segons l'evangelí de Lluc, en què explica que,

a través d'una dona, Déu cerca «una nova entrada en el món». A més, cita sant Bernat de Claravall, que apunta que «creant la llibertat, Déu, d'alguna manera, s'ha fet dependent de l'home», atès que «el seu poder està unit al sí, no forçat, d'una persona humana».

Així mateix, l'autor assenyala en el mateix capítol II del seu llibre, a l'apartat «El naixement virginal: mite o veritat històrica», que el teòleg suís del segle XX Karl Barth resalta que hi ha dos moments en la història de Jesús en què l'acció de Déu intervé directament en el món material: el part de la Mare de Déu i la resurrecció del sepulcre, en què Jesús no va romandre ni va patir la corrupció. «Aquests dos punts són un escàndol per a l'esperit modern», destaca el Papa.

En el tercer capítol, «Naixement de Jesús a Betlem», Benet XVI resalta que «Jesús ha nascut en una època que es pot determinar amb precisió», en el moment històric precis del «quinzè any de l'imperi de Tiberi Cèsar» i indica que «l'Imperi romà, sota August, s'estén d'Orient a Occident i, amb la seva dimensió universal, permet l'entrada en el món d'un portador universal de salvació», i qualifica aquest esdeveniment com «la plenitud dels temps».

D'altra banda, el Papa destaca que els elements del relat del naixement «són plens de significat» com, per exemple, la pobresa en la qual «l'autèntic primogènit de l'univers» tria revelar-se, «l'esplendor còsmica» que embolcalla el pessebre, l'amor especial de Déu pels pobres que es manifesta en l'anunci als pastors i les paraules del Glòria, objecte de traduccions controvertides. Igualment, l'autor evoca la Mare de Déu, que va embolcallar l'infant en bolquers «com un reenviament anticipat de l'hora de la seva mort», per la qual cosa, segons apunta, «el pessebre es representava com una mena d'altar».

El quart capítol, «Els Mags d'Orient i la fugida a Egipte», en canvi, està dedicat als Reis Mags, als quals dibuixa «com un emblema fascinant de la inquietud, de la recerca i de l'expectativa interior de l'esperit humà».

Al final de l'obra, l'epíleg aprofundeix en el relat de l'evangelí de Lluc, en què Jesús, amb dotze anys, s'allunya de Maria i de Josep per quedar-se al temple de Jerusalem, que n'és «la darrera notícia que tenim abans del principi de la seva vida pública amb el baptisme al riu Jordà».



LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES

petita gran residència.

Petita (hi ha lloc per a 16 persones), gran (els residents la fan gran).

Places disponibles, ambient familiar

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

Palestina

Gaza: la desolació de la guerra

L'ofensiva israeliana sobre la franja ha provocat 163 morts, entre ells un cristià grec ortodox, i 1.300 ferits

Ana Alba

Gaza

George és pare de família, té quatre filles i un fill. Viuen en una acollidora llar del centre de la ciutat de Gaza, al territori palestí que porta el mateix nom. Només entrar al pati, les visites poden veure que han arribat a una casa cristiana: dues boniques icones de Jesucrist decoren la porta. George és grec ortodox, fill de pare grec i mare palestina, i va néixer a Gaza. Molt a prop de casa seva, al carrer Palestina, en George té el negoci de què viu tota la família, una botiga de roba que agrada molt als joves, la Boutique Jessica, que és el nom de la seva quarta filla.

El 15 de novembre, George va decidir tancar el seu comerç i no el va reobrir fins al dia 22. «Ningú ha estat interessat a comprar roba de moda en les últimes dues setmanes a Gaza i no té sentit mantenir la botiga oberta quan és perillós sortir al carrer», explicava en George. El motiu del perill eren les bombes que l'exèrcit israelià va llançar sobre Gaza entre el 14 i el 21 de novembre. Els israelians van iniciar l'ofensiva Pilar Defensiu i en una setmana van bombardejar 1.500 objectius a Gaza.

Van causar 163 morts i 1.300 ferits, la majoria civils. L'exèrcit israelià va destruir edificis institucionals, comissaries, camps d'entrenament de milícies, llocs des d'on presumptament es llançaven coets, i també moltes cases, segons Israel de militants de grups palestins. El resultat dels bombardejos és que la majoria de morts són civils i que entre ells hi ha 28 nens.

«Espero que aquest desastre s'acabi aviat», deia George, que temia per la seguretat dels seus fills: Deiana, de 20 anys, Dona Maria, de 19, Dima, de 17, Jessica, de 15, i Amir, d'11. Les noies i el nen s'han passat tota la guerra tancats a casa per por que alguna bomba els sorprenyés. Les escoles i les universitats estaven tancades i per matar l'estona, els fills d'en George navegaven per internet i jugaven a l'ordinador, quan hi havia llum a casa.

A Gaza, totes les famílies pateixen talls de llum que solen durar unes vuit hores, encara que no hi hagi guerra, i quan es pon el sol, la ciutat es converteix en un laberint de carrers negres per on no és segur transitar. Aquests dies, amb els bombardejos, els talls elèctrics s'han agreujat «i en algunes vivendes

com la nostra tenim també problemes amb el subministrament d'aigua», perquè les bombes han destruït diverses canonades i cisternes. Algunes llars tampoc no tenen gas.

«Estem tots tancats a casa i dormim més de dia que de nit, perquè quan es fa fosc bombardegen intensament i és molt perillós sortir», explicava George. Ell, la seva esposa, Mariam —palestina cristiana de Gaza— i els fills solen anar a l'església de la Sagrada Família, però no l'han trepitjat durant vuit dies i tam-

com cristians, defensen el seu dret a tenir un Estat propi i a viure en pau, sense l'ocupació israeliana, que fa 45 anys que dura.

La franja de Gaza és un petit territori situat a la Palestina històrica, banyat per les aigües de la Mediterrània que, juntament amb Cisjordània, ha de formar part d'un futur Estat palestí. El juny del 1967, va ser ocupada per Israel durant la Guerra dels Sis Dies i va patir la presència de l'exèrcit israelià i d'assentaments de colons fins que

israelianes van entrar dins de la franja i que va provocar 1.400 morts palestins. També van morir 13 israelians, entre soldats i civils.

Les diferents faccions armades i vinculades a moviments polítics palestins llancen periòdicament coets i projectils contra territori israelià. Les poblacions més afectades són les del sud del país, les més pròximes a Gaza. Poques vegades es produeixen víctimes mortals perquè els ciutadans israelians compten amb habitacions de protecció d'atacs a

casa seva o als edificis en què viuen i amb un sistema d'alerta molt efectiu que fa sonar la sirena d'avís cada vegada que es llença un coet des de Gaza que pot caure a Israel. A més, els israelians estan equipats amb un sofisticat sistema de defensa antiaèria conegut com a Cúpula de Ferro que intercepta una gran quantitat de projectils. Però en els últims dies d'ofensiva israeliana sobre Gaza, els 1.500 coets i míssils llançats pels grups palestins han provocat set morts a Israel i una trentena de ferits.

Entre les víctimes mortals de l'ofensiva Pilar Defensiu a Gaza hi ha un cristià, un grec ortodox de 54 anys que es trobava molt a prop de l'edifici Al-Shoruk, de Gaza ciutat, bom-

bardejat en dues ocasions. En aquest bloc de 15 pisos se situaven les oficines del Gaza Media Center, on treballaven mitjans de comunicació, però també hi havia altres negocis i en un d'ells, segons Israel, s'amagava un militant de la Jihad Islàmica, que va morir en el bombardeig. El palestí grec ortodox es trobava a prop de l'edifici en aquell moment i també va perdre la vida. Al barri ubicat darrera de la torre Al-Shoruk, al centre de la ciutat, hi viuen molts cristians.

Els civils han estat els més afectats per uns bombardejos que han destruït desenes de cases i edificis, han provocat el pànic en la gent, especialment en els més petits, una pèrdua de vides irreparable i molts danys econòmics. El 21 de novembre, Israel i Hamàs van arribar a una treva que va entrar en vigor a les 9 de la nit. L'endemà, la vida a Gaza va ressuscitar, els vianants i els cotxes van tornar a omplir els carrers i les botigues van reobrir les seves portes, mentre les famílies de les últimes víctimes encara enterraven els seus éssers estimats. La pau penja ara d'un fil, però els ciutadans de Gaza esperen que es consolidi.



poc ho ha fet la resta de la comunitat grega ortodoxa. A Gaza hi ha poques esglésies perquè només hi viuen 5.000 cristians en una població d'1,8 milions de persones, que ha de repartir-se un territori molt petit, 41 quilòmetres de llargada per 9,5 d'ample. La densitat de població aquí és una de les més altes del món.

Minoria sense discriminació

Malgrat ser una minoria tan petita, George, Mariam i els seus fills asseguren que no pateixen cap discriminació per part dels musulmans ni de les autoritats de Hamàs, tot i que en els últims anys, hi ha ONG pro-drets humans que asseguren que les comunitats cristianes tant a Gaza com a Cisjordània —on el nombre de cristians és molt més gran— pateixen, en algunes zones, assetjament per part dels seus veïns musulmans, en cap cas agressions, però sí certa hostilitat. D'altra banda, en algunes localitats palestines, com Betlem, el nombre de cristians ha disminuït. Els que han tingut oportunitat han marxat de Palestina a l'estranger. Però tots els palestins, tant musulmans

el govern israelià va decidir unilateralment evacuar la franja a finals de l'estiu del 2005.

Des del juny del 2007, Gaza està controlada pel moviment islàmic Hamàs i des d'uns mesos després està sotmesa per Israel a un bloqueig marítim, aeri i terrestre, que no permet la lliure circulació de persones ni de béns. La vida a Gaza està controlada per Israel.

A finals del 2008, l'exèrcit israelià va iniciar una ofensiva contra Gaza, anomenada Plom Fos, en què les tropes

«Els bombardejos han destruït desenes de cases i edificis, han provocat el pànic en la gent, una pèrdua de vides irreparable i molts danys econòmics»

Opinió

Israel i Gaza

Joan Maria Vernet
Jerusalem



Divendres dia 16 de novembre vam sentir la sirena d'alarma a Jerusalem. Moments d'expectació, de perplexitat, de temor. Des de la guerra del Golf (1991) no l'havíem sentida més.

Tres míssils que venien de Gaza havien caigut a Jerusalem, sortosament sense víctimes ni destrosses. Els darrers dies, centenars de míssils havien esparverat la zona sud i litoral d'Israel. Havien caigut sobre ciutats importants, com Beersheva, Ascaló i Ashdod.

Però el que ha sorprès molt tothom és que alguns dels míssils hagin arribat als entorns de Tel Aviv i a la mateixa Jerusalem. És ja cosa ben clara que aquests míssils de llarg abast vénen de l'Iran, via Khartum, capital del Sudan, i tot seguit a través del Sinaí entren a Gaza.

El govern israelià va convocar immediatament 16.000 reservistes i tropes de terra (amb un centenar de tancs) per apropar-se a la zona de Gaza. Prop de 80.000 soldats estaven preparats per entrar-hi com ho van fer a l'hivern del 2008-2009 amb l'operació Cast Lead (Plom Fos). Seria una repetició? Aleshores es tractaria d'una invasió nefasta contra Gaza.

Israel ja havia comunicat als palestins de reunir-se en una determinada zona de la ciutat de Gaza, perquè amenaçava envair el país, mentre els muetznins de les mesquites deien que es quedés tothom a casa seva. Es preveia un bany de sang pitjor que el de l'any 2009. El govern estava dividit: Netanyahu té al davant les eleccions i la sort de Gaza i de l'exèrcit d'Israel seria decisiva per al triomf o desfeta del govern. Valia més no intervenir-hi. Però una altra part del govern, la dels Falcons, volia intervenir i arrasar Gaza, «reduint-la a l'època medieval» (paraules literals del ministre Eli Yishai), sense cap estructura moderna: ni carreteres, ni aigua, ni electricitat...

Sort que Hillary Clinton va arribar al temps just i amb la solució justa: establir una treva entre Israel i Hamàs (el govern de Gaza). I la treva ha estat un fet gràcies a la forta pressió de Hillary sobre Israel i del president d'Egipte



Càritas Jerusalem reparteix ajuda entre la població.

Mursi sobre Hamàs. Hillary, a més, va pressionar Netanyahu perquè no prengués cap determinació de càstig contra Abu Mazen, president palestí, si aquest volia elevar l'estatus de Palestina a les Nacions Unides el 29 de novembre.

En el moment en què estic escrivint (25 de novembre), la treva entre tots dos fronts es manté. Quant durarà? Aquesta és la gran pregunta a la qual ningú no pot respondre amb certesa. Mentrestant la vida d'Israel continua serena (excepte en el sud i el litoral, que viuen amb el trauma dels atacs passats). Nosaltres fem la vida de sempre, totalment normal.

Es resoldrà d'una vegada l'espínol problema entre Israel i Gaza? La saviesa de tots dos pobles, de tots dos governs, és davant d'una prova de foc. Esperem que encertin.

Per una pau estable i duradora

Patriarcat Llatí de Jerusalem
Gaza

El rector de Gaza, el P. Jorge Hernández, ha fet una carta on expressa la «immensa alegria» amb què es va rebre l'anunci de l'alto el foc. Segons el P. Hernández, «era indispensable. La situació era terrible i alhora ridícula. (...) Veritablement no voldríem ser al lloc d'aquells que hauran de carregar en la consciència, la responsabilitat de tants crims». El rector de Gaza es pregunta: «Qui es farà responsable de tot això? Aquesta guerra ha engendrat un odi i un grau de violència que és realment difícil de definir.»

El P. Jorge Henández també apunta la solució del conflicte: «El perdó cristià, justícia a banda, és realment l'única

solució real, per tal d'aconseguir una pau autèntica i estable. Mai no es podrà parlar de pau si no es restaura abans la justícia i tampoc no hi haurà pau veritable, seriosa i interior, si no es guareixen abans les ferides profundes dels odis, rancúnies i desigs de venjança.»

Ara, recorda el rector de Gaza, «queda la reconstrucció. Cal reprendre la vida "normal". L'alto el foc era un pas obligatori. No vol dir que s'hagi resolt el conflicte, però almenys permetrà a aquest poble reprendre les seves vides en aquesta "presó a cel obert" que és Gaza bloquejada. Esperem que aquesta pau sigui realment estable i duradora. Esperem que veritablement hi hagi voluntat de solucionar aquest conflicte que ja s'ha cobrat tantes vides».

cerers
des de
1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T.93 442 93 28



Punt de vista / ESPECIAL ELECCIONS

Àngel Belzunegui Eraso
Professor de Sociologia de la URV

Catalunya post 25N: un futur més incert



Potser una de les característiques més destacades de les darreres eleccions era que les expectatives de tots els partits eren molt elevades, però també les d'una part substantiva de la societat. El resultat electoral ha deixat clares unes quantes coses: la primera, que la societat catalana és plural i, dins d'aquesta pluralitat, amb matisos importants. El nou govern haurà d'atendre aquesta pluralitat si no vol governar només per als seus. La majoria excepcional que va demanar Artur Mas no s'ha produït, al contrari, CiU ha obtingut un escàs resultat atenent les seves expectatives. La segona anàlisi que podem fer és constatar la tendència a la caiguda lliure dels socialistes catalans, la seva manca de lideratge i l'abandonament d'una bona part del seu electorat. Part del seu tradicional electorat s'ha repartit entre ERC, Ciutadans, PP i, en menor mesura, Iniciativa per Catalunya. Aquests quatre són els partits clarament vencedors dels comicis, en major o menor mesura. L'aritmètica del repartiment de diputats obligarà a formar un govern que atengui les sensibilitats diferents que s'expressaran a la cambra. En

l'eix social, CiU en el seu lideratge indiscutible del proper govern haurà de frenar la «quarta onada» de retallades que va augurar a la campanya electoral, senzillament perquè no tindrà aliats per portar-la a terme (si no és que torna a pactar una altra vegada amb el PP català). En el pla sobiranista el nou govern no es pot limitar a sumar simplement el suport de les forces més o menys independentistes al Parlament, senzillament perquè no està gens clar que a les seves mateixes files, a les de CiU, hi hagi una majoria clara que doni suport en un futur referèndum per la independència de Catalunya. En resum, un futur obert que exigirà governs de coalició i de consens, en els quals tothom cedeixi perquè Catalunya hi guanyi. El mandat popular sembla que diu als nostres representants: «Mireu, la societat catalana no és uniforme, i es troba en una fase prou madura per exigir-los que pactin, que es posin d'acord per treure el país d'aquesta crisi econòmica que ja comença a erosionar la convivència social. Una vegada aconseguit això, ja parlarem d'altres etapes.»



Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona

La mirada fixa en Jesucrist

La carta apostòlica *La porta de la fe* té una expressió admirable. El Sant Pare, fent ús de la carta als cristians hebreus, indica que els cristians, en l'Any de la Fe, hem de tenir la mirada fixa en Jesucrist. És l'actitud dels que són deixebles del Senyor. S'assembla a l'expressió del salm 122: «A vós, que teniu el tron dalt del cel / aixeco els meus ulls. / Com l'esclau té els ulls posats / en les mans del seu amo.» És l'actitud de qui espera. Un anhel ple d'esperança. El desig de l'adveniment del Senyor. Una mirada que cerca el perdó. El que només pot donar Déu.

Tenir la mirada fixa en Jesucrist es tradueix en una pregària més intensa, en el coneixement de l'Evangeli, en el reconeixement de les petjades de Déu en la creació i en la història, en l'amor atent al proïsme... L'Any de la Fe

vol ajudar-nos a viure centrats en el Senyor Jesús. Només Ell és el centre de la vida dels batejats. Nosaltres mirem Crist i l'ítem. És clar que la fe, plena d'esperança, porta a la caritat, a la virtut que sosté totes les altres.

Benet XVI escriu que «la fe sense la caritat no dona fruits, i la caritat sense fe seria un sentiment constant a mercè del dubte. La fe i l'amor es necessiten mútuament, de manera que l'una permet a l'altra seguir el seu camí. En efecte, molts cristians dediquen les seves vides amb amor a qui està sol, marginat o exclòs, com el primer a qui cal atendre i socórrer, perquè precisament en ell es reflecteix el rostre del mateix Crist.»

Uns i altres, en el si de l'Església, estem d'acord en l'atenció als necessitats. Això és clar. Tanmateix, només podem atendre els pobres, espirituals i materials, si el nostre cor està ple de l'amor a Jesucrist. L'Any de la Fe ha de fer créixer el nostre nivell espiritual. Mirem i admirem la vida del Salvador. Ell és la raó de les virtuts teològals. El veritable amor als altres prové d'un amor fidel a nostre Senyor. Hi ha tantes coses que només es fan perquè estimem el Senyor! La vocació parteix de l'experiència viva de la intimitat amb Ell. I es realitza perquè, a la vegada, el retrobem en els germans.

A propòsit de...



P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Figa-figuera

Pot sorprendre el lector que, entre les promeses que es fan al Poble elegit, una d'elles és que trobarà figueres a la terra on es dirigeix. O que, com un senyal de possibles desgràcies al poble d'Israel, se li anunciï que aquests arbres s'assecaran. Dir que la parella del paradís va cosir unes fulles d'aquest vegetal per tapar-se els genitals, té la seva gràcia i les seves raons, per a qui en coneix la mida i la consistència. La figuera és un vegetal curiós. En bones condicions, fa dues collites, per això gairebé sempre hi podem trobar figues. No són pròpiament fruita, sinó infructescència, és a dir, un conglomerat de peces diminutes i autònomes, encapsulades en una bossa. La manera com aconseguen els gàmetes microscòpics la seva maduració, si és sexual, és un prodigi curiós, que ara no descriuré. La figuera viu en qualsevol lloc on hi ha una mica d'humitat. Fa poc, en vaig veure un exemplar arrelat entre el carreu d'un campar, a més de cinc metres d'alçada, i s'elevava fins al nivell de les campanes. A la conca mediterrània, en trobem tants que podem pensar que és un arbre silvestre. La seva fusta no és gens dura i s'estella fàcilment. Els botànics l'anomenen *Ficus carica*.

Després de tot aquest escrit, no us estranyarà que surti 62 vegades a la Bíblia, enfront de la poma, que només hi apareix sis.

Les figues són un aliment predilecte i objecte de regal per atraure la predilecció dels poderosos. En cataplasma, col·locada *in situ*, medicina. A totes aquestes utilitats cal afegir que, a Israel, de vegades, es plantava al costat d'una parra perquè s'enredés amb els pàmpols, la qual cosa permetia a la vinífera elevar-se i que els brots no s'embrutessin ni podrissin. El símbol de la prosperitat bíblica és tenir una caseta amb una parra i una figuera.

Diferents profetes en parlen i també el Càntic dels Càntics. És un dels protagonistes de la farsa dels arbres de Siquem i, per tant, una de les viandes que menjava Judit, la bella, elegant i valenta vídua. No és gens estrany que els orientals imaginin que va ser la fruita prohibida del paradís, perquè la relacionen amb les fulles que he recordat abans. El seu gust és superior al de les nostres pomes *golden* o *starky*, per esmentar-ne les més comuns. Si assequem les figues al sol es conserven durant més temps. No oblidem que el sucre domèstic és un producte industrial recent. Antigament, la gent assaboria la dolçor a través del suc de les figues.



Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Tres escenaris polítics

Reflexió en la mateixa nit electoral. Podria parlar sobre les raons per convocar les eleccions, sobre els resultats, sobre les incidències que s'han produït durant la campanya —cop mediàtic orquestrat amb gran amplitud, el pes de les retallades, l'espiral de la por...— i sobre les conseqüències que es desprenen de la nova configuració del Parlament. La relació entre l'eix nacional i l'eix ideològic crea una complexitat política i social perquè no estan ben integrats ni jerarquitzats. No obstant això, es perfilen tres escenaris de fons. Primer, el dret a decidir el futur del país, amb la independència com a possibilitat. Aquest dret ha obtingut 87 diputats entre els quatre partits que l'incloïen amb claredat en el seu programa, la qual cosa representa un 64,40% de partidaris del referèndum. És un resultat ampli, però menor del que s'esperava. Això significa que si es persisteix en l'objectiu, i no hi ha indicis que es desisteixi a perseguir-lo, serà més difícil de plantejar perquè debilita la força en la viabilitat de les mateixes conviccions i envalenteix els seus adversaris, que l'han atacat per terra, mar i aire. Algunes promeses sobre la supressió de retallades poden dividir els sobiranistes, encara que fer-les o no escapa en gran mesura del seu abast. Es pot caure en un guiragall.

Segon, replantejar les relacions entre Espanya i Catalunya, de manera que Catalunya percebi que les estructures de l'Estat espanyol són àgils i útils per a la seva identitat, desenvolupament, llengua, cultura i economia. La sensació d'una obstrucció sistemàtica al seu futur és àmplia, malgrat el seu sentit d'estat i la seva voluntat de col·laboració, manifestat en nombroses ocasions. No ha perdut l'independentisme, sinó que s'ha radicalitzat. Abans era una possibilitat tímida, en aquesta ocasió se n'ha parlat sense complexos. Però es pot aguditzar amb el pas del temps. Les tasques són

enormes, perquè no existeix voluntat ni actitud de diàleg. Escenari poc fiable a partir de l'experiència de moltes dècades.

Tercer, persistir en el procés de l'aniquilació de la identitat de Catalunya en totes les seves facetes mitjançant la voluntat d'«espanyolitzar». Assimilar Catalunya a la cultura imperant espanyola sense cap respecte per la pluralitat. Si es produeix un fracàs en aquests nous plantejaments reivindicatius de la societat catalana, es repetirà el regnat de Felip V amb formes més acurades, però no per això menys eficaces. No hi haurà convivència en igualtat sinó un viatge cap a la submissió i la insignificança, amb rebel·lia creixent i imprevisible en els seus mètodes. Espanya té tots els ressorts d'estat i Catalunya està desprovista i indefensa. Només, com s'ha fet durant aquests 300 darrers anys, els catalans es mantindran vius a través d'una voluntat ferma de supervivència. Amb una manifestació no n'hi ha prou. Cal comprometre's.

Zoom

El resultat de les eleccions al Parlament ha obert una nova etapa per a Catalunya. La baixada de CiU i l'ascens d'ERC, que desbanca el PSC com a segona força, són les grans novetats, juntament amb la pujada de C's. El lideratge de Mas ha quedat qüestionat, però l'hemicicle té una clara majoria sobiranista. Ara aquesta nova legislatura haurà d'afrontar dues qüestions clau: la gestió de la crisi i la convocatòria d'un referèndum sobre la independència.



Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viui70@yahoo.es

«Famílies de bona fe»

Davant tot l'enrenou que s'ha creat —gràcies a Déu— amb el tema dels desnonaments, i la resposta del Govern, molts ens preguntem pel significat que deuen tenir algunes expressions. Per exemple, aquesta definició, o qualificatiu o requisits que demanen per alliberar-se dels desnonaments. Ja no parlo de la injustícia de donar el pis i quedar-te amb el deute.

I ho dic després de sentir el ministre d'Economia pronunciar una frase tan contundent com aquesta: «Que cap família de bona fe es quedi sense sostre.»

Visc massa a prop d'aquestes situacions doloroses perquè no m'afectin. Si pregunto a la meua germana Anna Rojo, directora de Benallar, em donarà més dades que confirmen el que vull dir. També ho podria preguntar a moltes altres associacions sense ànim de lucre que treballen per pal·liar el terrible problema dels que s'han quedat sense sostre i amb un deute que no podran pagar en molts anys els seus fills o néts.

«Donar el pis i quedar-te amb el deute és una injustícia»

Em limitaré a un cas que pot servir d'exemple. L'hem viscut i patit molt de prop.

Primer va arribar la dona d'un país

llunyà per poder solucionar la situació

familiar. Va treballar de valent, i, tres anys després, havia aconseguit portar la resta de la seva família: el seu marit i dos fills. Havien llogat un pis, precisament perquè no volien embolicar-se en una hipoteca com feien molts del nouvinguts. Però, vet aquí que uns germans seus no van ser tan previsors i es van carregar amb una hipoteca d'aquelles que els bancs atorgaven donant tota mena de facilitats i gairebé empenyent a fer-ho a tots aquells que no arribarien a llegir «la lletra petita». Sabien que eren una presa molt fàcil pel seu desig de millorar la vida ràpidament. La nostra amiga, per ajudar els seus germans amb tres fills, va signar també el compromís amb el banc. Va arribar la bombolla immobiliària, van pujar les hipoteques desmesuradament, l'atur va deixar sense feina tots els membres de la família, augmentada ara per la maternitat prematura d'una filla... i el desnonament va ser un fet.

Però, heus aquí el més greu. Ella, la germana generosa, era en aquell moment l'única que tenia nòmina i a l'única a qui li podien embargar gran part del sou. Ja sabem que el banc no en tenia prou amb l'habitatge que els havia pres, i exigia el pagament d'un deute impossible d'assolir. Ara ella ja no en tenia prou tampoc per pagar el lloguer.

Ni els bancs ni el Govern van fer res per aquesta «família de bona voluntat». Només se'n van sortir gràcies a una associació sense ànim de lucre. En aquest cas, Benallar.

Eduard Brufau

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: 934 092 810
Fax: 934 092 775 -
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Des del monestir

Advent... de Crist

Semblaria que això de l'Advent es tracta d'un tema litúrgic, per a cristians practicants. I resulta que, ben mirat, encara que sigui amb un altre nom i des d'altres perspectives, les qüestions que s'hi ventilen interessen força gent, i fins i tot tenen ressò mediàtic. Per exemple, el caire «apocalíptic» d'un final d'any natural, religiós o civil, ens fa conscients del que deixem enrere i ens porta a pensar en el futur, sempre misteriós, i a preguntar-nos sobre la realitat darrera —«si existeix!»— de la vida humana...

O bé, per estrany que pugui semblar, l'afany de saber sobre la segona vinguda de Crist. En l'àmbit litúrgic és normal, i aquest mateix primer diumenge d'Advent l'evangelí en fa una «descripció»; i la lectura de sant Pau, de la seva carta més antiga, ja

parla del «dia que Jesús, el nostre Senyor, vindrà amb els seus sants».

Per indicació d'una persona amiga vaig veure per internet un vídeo —que prometia molt...— sobre la segona vinguda del «Mestre Jesús». L'assumpte, doncs, es troba al carrer i a la xarxa. El conferenciant o entrevistat parlava tan bé, afalagant les orelles, agradable pel to, que fàcilment algú podria empassar-se el producte sense ni adonar-se'n. A més, adduïa «arguments» plenament en sintonia amb les expectatives d'una certa sensibilitat actual. Per acabar-ho d'adobar, quan li esqueia, citava generosament l'Evangelí i frases del Nou Testament. Per què continuar? Si no m'equivo-co, d'aquesta mena de discurs se'n diu *new age* («nova era»).

La segona vinguda, diguem-ne de «Crist», era vista «com un salt dimensional i un procés interactiu lligat a la configuració d'un Messies col·lectiu»; com una regeneració interior dels éssers humans, un despertar consciencial, una sembra que fas dintre teu i que segueix un procés natural. Jesús, un avatar com qualsevol altre, no era pas el Crist Fill únic de Déu que realment pot salvar-nos («no cal, gràcies!»). Tot plegat, un succedani; amb el miratge de la pròpia autodivinització i d'una llibertat impecable...

Però jo no veig cap més Advent a viure de debò, que el del Crist que ve del Pare i ens fa el do del seu Esperit. Val la pena que el coneguem millor durant el present Any de la Fe, tot esperant el seu retorn amb confiança.

Jaume Gabarró
Monjo de Solius



La sal de la terra

El trauma dels desnonaments

La cultura de la cobdícia continua incrustada en l'arrel de la crisi. L'afany per obtenir beneficis i protegir els interessos de les caixes i bancs va per davant de les persones. Moltes entitats financeres han rebut una gran injecció de diner públic per sanejar els seus «actius tòxics», però segueixen practicant la cobdícia expulsant de casa aquells que no poden pagar. És pervers que hi hagi bancs que visquin del patiment dels ciutadans. Les mesures aprovades pel Consell de Ministres per frenar els desnonaments beneficien poques famílies i protegeixen els interessos del sector bancari, perquè la moratòria de dos anys s'aplicarà en casos molt restrictius. La llei hipotecària actual és del 1909, i malgrat les reformes no empara els ciutadans del tsunami de desnonaments que desfà com una mitja els projectes familiars. A Espanya des del començament de la crisi s'han fet 400.000 desnonaments i diàriament 532 famílies són expulsades de casa seva. Un drama que afecta 2 milions de persones i que en

dos anys es pot duplicar. Persones i famílies amb rostre i nom, que han perdut el tren de la feina, no poden pagar la hipoteca i, a més de convertir-se en pobres, arrossegueu un deute per sempre. Un trauma que provoca un sentiment d'injustícia, i que es tradueix en una pèrdua de seguretat per entomar el present i en algun cas en una tragèdia irreparable. Fins i tot els jutges han posat el crit al cel en contra de la llei hipotecària. Un informe encarregat pel Consell General del Poder Judicial denuncia els abusos del sistema de desnonament i defensa que les ajudes estatals que s'han donat als bancs arribin també als ciutadans. Tindria sentit comú i un mínim de decència que el patrimoni immobiliari del «banc dolent» és posés a disposició dels ciutadans en forma de lliurament d'habitatges o lloguers socials a baix cost. I això s'ha d'establir per decret llei.

Els més afectats per l'impacte brutal de la crisi són els infants. A Espanya un de cada quatre nens i nenes és pobre. El serveis socials i les escoles de-

tecten que hi ha criatures mal nodrides perquè no sopen i en no tenir beca de menjador no tornen a classe a la tarda. Dinen aquests infants? Sense menjar no es pot estudiar. Vivim en un país on no tenim ministeri de la Família i les ajudes familiars són irrisionables. Ben al contrari d'Irlanda o França on tothom que ho necessita rep prestacions. Cada dia més gent viu de l'ajuda de les parròquies i van a esmorzar, dinar o sopar als menjadors socials com ara El Caliu d'Horta, Emmaús de l'Eixample Esquerra de Barcelona i Maria Reina de Pedralbes. Allà he vist les víctimes de la pobresa silenciosa. Famílies que han perdut la casa. Joves que han dormit a l'aeroport, al carrer. Dones colpejades per la violència. Àvies convertides en nous pobres, anèmiques i, fins fa poc, amagades a casa per por de l'estigma social. I organitzadors, capellans i voluntaris que embenen les ferides, curen la solitud, construeixen ponts de confiança, allunyen els mals vents de la depressió i practiquen l'ètica de la compassió amb els més oblidats.

Montserrat Esteve
Periodista /
emmontserrat@hotmail.com



Mirada al món

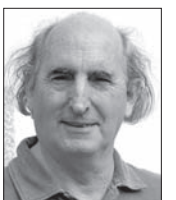
Egipte: triomf del guió islamista

El 20 de novembre passat, el president Mohamed Mursi va assumir tots els poders de l'Estat: executiu, legislatiu i judicial. El seu portaveu, Ali Yasser, va anunciar l'endemà el decret constitucional. Aquest fet històric marca una nova etapa a la República d'Egipte. Tot encaixa en el programa islamista dissenyat pel fundador dels Germans Musulmans, Hassan al-Banna (1904-1949), i està en sintonia amb les orientacions de la German-dat. Res d'improvisat ni sorprenent. L'objectiu principal és establir un Estat Islàmic en plena regla, en què la suprema autoritat emana d'Al·là. Per tant, pertoca al líder del país garantir-la, apropiant-se de tots els poders i aplicar els textos de l'Alcorà. El president egipci continua sent membre dels Germans Musulmans, que són els que controlen la cabina de comandaments i

imposen l'empremta islamista a les institucions d'Egipte. A més, com no podia ser d'una altra manera, les decisions presidencials són irrevocables. El president Mursi ha destituït el fiscal general de l'Estat, Abdel-Meguid Mahmoud, i ha nomenat Talaat Ibrahim per substituir-lo. L'Assemblea Constituent, encarregada de la redacció de la nova constitució, disposa de sis setmanes més per presentar el text final. La Cort Constitucional no pot intervenir-hi. Ja no hi ha ni exponents liberals, ni representants de les esglésies entre els experts, juristes i redactors de l'Assemblea Constituent. El control de la German-dat és absolut.

La cèlebre plaça Tahrir torna a ser escenari d'enfrontaments, gasos lacrimògens i trets policials. Ja hi tornem amb l'huracà de la primavera egípcia. Els jutges i fiscals estan decidits a anar a la vaga. Mentrestant, s'aprofundeix la crisi econòmica, pugen els preus, creix l'ansia ciutadana. Salafistes i islamistes donen suport al president Mursi. Els cristians temen per les seves vides. El jove de 19 anys, Salah Gaber, conegut com a Gika, ha estat assassinat d'un tret. Islamistes i liberals lluiten obertament pel futur d'Egipte. Una gran pancarta escrita en àrab («Prohibida l'entrada als Germans Musulmans») presideix el carrer Mohamed Mahmoud. Això no obstant, al país dels faraons enutja la revolució islàmica i triomfa el guió islamista. Ja van anunciar-ho les urnes del 30 de juny passat.

Justo Lacunza Balda
Pare blanc, arabista-islamòleg,
des de Madrid



Punyalada a traïció

Absolutament previsible, avallada oficialment, antisocial. Es va difondre subliminalment l'absoluta necessitat de subscriure el compromís de comprar un pis sobre la base d'una hipoteca inicial, sense recursos segurs a la vista, sense negoci propi, sense altres béns que un treball sense seguretat total de futur. Es va inscriure en les ments que «no al·loguer», diners perduts, per acabar perdent-ho tot. Però no calia ser banquer, ni res especial per comprendre que allò acabaria malament. Com subscriure un compromís com aquest? Però ho van fer, tot i saber que molts no podrien respondre a allò signat. Els bancs són els responsables i ara fins i tot ells ho lamenten. En una ocasió el director d'una sucursal, quan li vaig dir: «Mira, que bé, es quedaran amb tots els pisos d'Espanya», em va dir que no, que ells compraven i venien diners. I és cert. Per què ho van fer?

RAMONA ROMEU VIRGILI
Barcelona

Els furs de Catalunya

Sóc dels qui no veig clar el procés cap a la independència de Catalunya. Si he de ser franc, la proposta del pacte fiscal em semblava la més adient per poder resoldre els problemes financers que patim, però desconec quines són les raons del Govern d'Espanya per haver-la rebutjat. Penso que si els concerts econòmics de Navarra i el País Basc tenen cabuda dins de la Constitució, no veig per què no hi pot cabre Catalunya amb un règim semblant. El pacte fiscal el trobo més familiar i proper a la història de Catalunya, tal com era abans que els furs catalans fossin derogats pel decret de Nova Planta de Felip V. Es resoliria tan el problema polític de l'encaix de Catalunya com l'etern proble-

Nadal auster

Després del resultat de la vaga general del 14 de novembre, els partits d'Esquerra Unida llencen una campanya contra el consum al Nadal, és a dir, una «vaga» de consum. Es tracta que no es compri loteria, ni regals, ni tots aquells extras d'aquestes festes per afectar les arques de l'estat en baixar la recaptació per l'IVA. És obvi que la gent no està pel consumisme desmesurat en els darrers anys, però la seva intenció és la de fer més mal a la deteriorada economia nacional, i això és criticable. En què es traduirà? Els primers perjudicats seran els comerciants. Amb seguretat els responsables d'aquesta «genialitat» ja tenen el seu dècim de loteria i el marisc encarregat. També és una manera d'amagar unes festes el veritable sentit de les quals no és precisament el consumisme.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

ma del finançament. Suposo que encara s'hi és a temps i vull creure que si es reinicia el diàleg tot es pot canalitzar. Altrament, pensaré que potser sí que només els interessin els nostres diners.

ESTEVE GÓMEZ BORRÀS
Terrassa

«Tu i jo»

M'ha ajudat tant aquest article de Thomas Gordon en les meves relacions personals que penso que pot ser valuós per a altres persones:

«Tu i jo vivim una relació que valoro i vull conservar. Cadascun de nosaltres, però, és una persona diferent, amb les seves necessitats pròpies i el dret de satisfer-les. Quan la teva activitat interfereixi en el que he de fer per a la satisfacció de les meves necessitats, et comunicaré obertament i honestament com m'afecta la teva conducta, tot confiant que tu em comprendràs i m'ajudaràs en el que puguis. De la mateixa manera, quan algun dels meus actes et siguin inacceptables, espero que em comuniquis amb sinceritat els teus sentiments. T'escoltaré i miraré de canviar. D'aquesta manera, tu podràs continuar el teu

desenvolupament com a persona mitjançant la satisfacció de les teves necessitats i jo també podré fer-ho; la nostra relació podrà ser prou positiva perquè, en ella, cadascun de nosaltres pugui esforçar-se per arribar a ser el que és capaç de ser. I podrem continuar relacionant-nos l'un i l'altre amb respecte, amor i pau mutus.»

ANA M. DEL VALLE BUENO
Barcelona

Inversió en cultura

El nostre país està a punt de caure en la història. Tot esdevé tendenciós, amaga susceptibilitats absurdes que degeneren molts cops en crispació i de vegades en ridícul. Estem en una democràcia, i això vol dir respecte. Es pot prevenir la violència si es fa des de la infància. Observo com s'estima més pagar la malaltia que no pas de prevenir-la. I això en tots els camps. I moltes malalties físiques i psicològiques no es donarien amb més cultura. Això sí que és una bona inversió.

M. LLUÏSA COLL
Esplugues de Llobregat

El Consultori



PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

El Concili (2)

Segons vostè, quina seria l'aportació més gran que ens ha deixat el Concili Vaticà II?

El Concili ha donat grans fruits en la vida de l'Església i fou particularment aplicat pel beat Joan Pau II. Crec que la primera gran aportació és la nova i cordial relació que el Concili va voler establir entre l'Església i el món. El beat Joan XXIII, ja en el discurs inaugural del Concili, manifestà la seva voluntat d'una aproximació maternal i misericordiosa de l'Església envers els homes i dones del món. S'enxampen més mosques amb mel que amb fel, diu una dita popular. Aquest tarannà es manifesta en tots els documents del Concili. Vull destacar també la doctrina sobre l'episcopat que el Concili elaborà en la constitució *Lumen gentium*. Es completava feliçment el treball del Vaticà I. Pau VI saludà amb alegria aquesta doctrina que desenvolupava i portava a plenitud tota la tradició. Cal dir que des de l'aspecte doctrinal, el Concili, de manera ben explícita, no volgué formular doctrina nova, sinó més aviat exposar serenament i amb una perspectiva apostòlica i pastoral el ric patrimoni de la fe cristiana al món d'avui. Cal destacar les notables aportacions dels documents sobre la llibertat religiosa i les relacions de l'Església amb les religions no cristianes. A cinquanta anys es veu avui encara més la dimensió profètica i providencial dels textos en aquestes qüestions avui tan d'actualitat. Un fruit notable del Concili fou la renovació dels estudis bíblics, patristics i teològics. Llàstima, però, que alguns desenvolupaments postconciliaris es van allunyar tant de la lletra i de l'esperit del Concili. Una aportació de primer ordre fou la incorporació de les llengües dels pobles a la litúrgia, especialment a la celebració de l'Eucaristia. Poder pregar en la llengua materna i paterna és una immensa aportació. També cal dir que el Concili no es proposava defenestrar del tot el llatí com ha passat en molts llocs. Caldrà retrobar l'equilibri en molts casos. El concili impulsà una renovació de l'apostolat dels laics que ha trobat la seva expressió més madura en la *Christifideles laici* de Joan Pau II i que ha impulsat uns nous moviments portadors de gran vitalitat per a l'Església. Finalment, destacaria com un fruit madur del Concili —així s'han referit els Papes a aquesta gran obra— el Catecisme de l'Església catòlica, que ha de ser una eina fonamental en aquest Any de la Fe.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 -
25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Amb bon humor...



El nostre descobriment de Geòrgia amb el Club+Amics

Bàrbara Virgil

Expedicions Culturals i Món Bíblic
de Ruth Travel

Tan bon punt arribem a terres georgianes ja sentim com el poble vol acollir els seus convidats i visitants. El tràmit d'entrada al país per la duana es converteix en una bona experiència; mentre et posen el visat d'entrada en el passaport, el mateix policia t'obsequia amb una ampolla de vi. Terra generosa, amb moltes coses per veure i experiències a descobrir pels viatgers del grup de *Catalunya Cristiana* i el Club+Amics.

El viatge ha estat un viatge molt curt (cinc dies de visites: de l'11 al 17 d'octubre), però molt intens. En el nostre recorregut hem inclòs tots els llocs cristians georgians més importants de la seva història. Crec que no ens hem deixat de visitar cap lloc significativament important (des d'Iveria a la Colquide), hem fet les tres catedrals històriques (Alaverdi, Svetitskhoveli, Bagrati) i la nova (Trinitat-Sameba). Hem visitat els llocs on la tradició cristiana més antiga ha deixat la seva empremta: David Gareja, Ninotsminda, Jvari, Var-dzia, Katskhi... Els llocs més sants del cristianisme georgià: Mtsameta, Gelati, Samtavro, Timotesubani, Gremi... I molt més, com ara les terres del vi a Signaghi, els museus de Tblisi, les celebracions populars a Mtskheta, etc.

El patriarca Ilia II

En pocs dies ens han fet els més grans honors que una persona que



visita Geòrgia pot rebre: el primer dia ja ens va rebre a casa seva Sa Santedat el patriarca Ilia II, amb una proximitat extraordinària. Vam tenir ocasió d'intercanviar amb ell pensaments, i fins i tot cantar i pregar junts. La trobada de deu minuts va esdevenir pràcticament una hora distesa, on ens va fins i tot obsequiar a cadascun de nosaltres amb flors i un exemplar d'una gravació bellíssima del *Sanctus* i altres pregàries.

La religiosa *sister* Anastasia, assistenta del Patriarca, ens va facilitar l'accés a tot arreu amb una cordialitat i familiaritat absoluta. Fins a l'últim dia vam sentir-la ben a prop; de fet, ens va acompanyar per sorpresa en el sopar festiu de final de viatge en el restaurant-espectacle. Quin goig!

A l'Acadèmia Teològica de Tbilissi ens va rebre el degà Giorgio i tots els professors dels diferents departaments: de Psicologia, de Filosofia, etc. Allà ens van presentar els seus respectes i ens van explicar el funcionament del centre. També ens van obsequiar amb una de les seves publicacions, l'anuari del 2012.

La vessant teològica

El Dr. Sergo, professor d'Història de l'Església georgiana a l'Acadèmia Teològica, és un bon amic meu. En saber que veníem, va deixar tot el que feia i ens va acompanyar durant el viatge per explicar-nos tota la part teològica dels llocs que visitàvem i les tradicions dels georgians. Gràcies a les

seves explicacions, el viatge va ser un estudi profund de Geòrgia i una aproximació excel·lent a la seva Església. Fins i tot la televisió de Geòrgia ens va estar gravant i entrevistant durant tot un matí per ser un dels grups que més interès havíem despertat aquells dies, per la nostra ruta, pel contingut del viatge i pel sentit i el projecte turístic de visites que volíem desenvolupar.

Un cop més, amb aquest viatge, donem a conèixer les diverses comunitats cristianes que hi ha al món. Principalment, fem sentir més properes aquelles que, per la seva situació geogràfica, sovint han estat estàndards vivents de la defensa del cristianisme en èpoques de guerres, i allà on la pau de vegades és un tresor molt valorat.

Tot reivindicant la dignitat humana: santa Filipina Duchesne

Xavier Baró i Queralt

Facultat d'Humanitats. Universitat
Internacional de Catalunya

Ara que estem iniciant els primers compassos de l'Any de la Fe, convé tenir present que el conreu de la fe només és possible si es té present la completa i radical defensa de la dignitat de l'ésser humà. Aquesta idea ha ressonat al llarg de la història de l'Església amb força, fins i tot en contextos i moments especialment difícils.

Un bon exemple el trobem en el cas de santa Filipina Duchesne (1769-1852), religiosa del Sagrat Cor, van celebrar la festivitat el 18 de novembre. Fou una de les primeres companyes de santa Magdalena Sofia Barat (1779-1865), i sempre tingué clara la vocació missionera, inspirada en la figura de sant Francesc Xavier (1506-1552) i sant Francesc Regis (1597-1642). Finalment el 1818 pogué veure com el seu somni es feia realitat, i s'embarcà rumb a Amèrica per poder predicar entre els indis.

La terra de destí fou Florida, que llavors era la diòcesi més gran de tot el món, amb una extensió de més de 4.800 kilòmetres quadrats. I una



realitat social complexa i profundament desigual: 220.000 habitants, uns 120.000 blancs (de diverses nacionalitats) i la resta indis i afroamericans. Filipina Duchesne copsà des d'un

primer moment les injustícies d'aquella societat. La sorprèn l'esclavitud, i més encara la fatxenderia dels qui es vanaglorien de tenir esclaus.

En una carta a santa Magdalena Sofia li diu: «En algunes de les cases de la vall del Mississipi per on vam passar hi havia fins a 100 esclaus. Amb això tenen una fortuna d'un milió de francs perquè cada negre val 10.000 francs. A Cuba hi ha grans plantacions amb més de 400 negres. Són feliços per això? Jo prefereixo ensenyar a una índia i menjar amb ella que veure'm en tal abundància i responsable de tantes ànimes.»

Aquest text tan senzill però inequívoc és una mostra clara del tarannà de la nostra protagonista, que se sorprèn, dolguda, del racisme de la societat nord-americana, del suposat «nou món»: «Se'ns ha manat que no tinguem ni negres ni mulates a

l'escola!»

Finalitzem aquest breu retrat seu amb una descripció de la seva vida quotidiana, i que és una bona mostra de la seva grandesa, expressada i continguda en una profunda senzillesa:

«Estimava molt les nenes petites i les reunia al seu costat tot i que el seu anglès era molt defectuós i de reduït vocabulari. A les nenes els encantava estar amb ella. En aquells moments no era fàcil procurar-se el necessari, però donava a les internes tot el que podia. Era també molt pràctica i original en la manera de tractar-nos. Tement que durant el fred de l'hivern algunes nenes es traguessin les flassades a la nit, les feia cosir al voltant com si fossin bosses, dintre de les quals passàvem la nit. Els seus dies eren una sèrie no interrompuda de treballs. En sortir el sol ja era al camp, cavant, plantant llegum; recollint la fruita madura. En els dies de bugada, estenia la roba i la recollia per tenir-la preparada per a la planxa. Tot i aquestes ocupacions, feia classe a les nenes grans i fins i tot trobava temps per fer la lectura espiritual a les seves religioses. Era una dona instruïda, però tan senzilla com la nena que la seguia per tot arreu pel jardí.»

Paraula i vida

Maria Immaculada, signe d'esperança

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe
de Barcelona



En aquesta primera setmana de desembre s'escauen dues celebracions que tenen una gran significació per als cristians: avui iniciem el temps d'Advent, temps de preparació espiritual per al Nadal, i el proper dissabte s'escau la solemnitat de la Concepció Immaculada de Santa Maria Verge, la popular festa de la Puríssima.

En aquest Any de la Fe és oportú recordar que en aquesta festa els cristians celebrem sobretot un fet de la història de la salvació. La celebració de la Concepció Immaculada de Maria ens porta a reviuir que Déu atorgà a Maria un paper molt important en la història de la nostra redempció. Aquella noia de Natzaret fou escollida per Déu i rebé una missió cabdal: ser la mare del Fill de Déu que s'encarnà en les seves entranyes virginals per obra de l'Esperit Sant. I tot això per a la salvació de la humanitat. Déu, creador de l'home i la dona, en la plenitud dels temps, assumí la naturalesa humana creada per ell i demanà la col·laboració de Maria. Maria és aquella dona que Déu volgué «santa i immaculada a la seva presència abans de la creació del món». Aquesta presència de Maria en el pla

de Déu està directament vinculada al misteri de Crist, perquè és la que havia de ser la seva mare. El prefaci de la festa ho expressa magníficament, donant gràcies a Déu Pare, «que preservàreu la Verge Maria de tota màcula de pecat original, per tal de preparar-vos en ella, enriquida amb la plenitud de la gràcia, una mare digna del vostre Fill, que prefigurés l'Església, l'esposa gloriosa del Crist, santa i immaculada».

«Aquesta verge puríssima —diu també el prefaci que he citat— havia de donar-nos el vostre Fill, l'Anyell que esborra el pecat del món. I a ella, sobre tota criatura, la constituïreu per al vostre poble advocada de la gràcia i exemple de santedat». Santa Maria està també íntimament relacionada amb el Crist d'una altra manera: ella és immaculada —exempta de tot pecat— perquè la riquesa de la gràcia de Déu, la que ens ve pel misteri de la mort i la resurrecció del Crist, s'ha desbordat en ella, s'ha anticipat en ella.

Celebrar aquesta solemnitat és, doncs, celebrar el misteri de Crist en el seu fruit més ple i preuat. Aquest missatge de la festa de la Puríssima no

està lluny de nosaltres, perquè també nosaltres hem estat elegits i també a nosaltres ha arribat, pel baptisme i els altres sagraments de l'Església, l'eficàcia de la sang redemptora de Crist. Nosaltres participem constantment d'aquesta riquesa de gràcia sobretot en la celebració de l'Eucaristia, que és l'actualització del misteri pasqual de Jesucrist.

Benet XVI acaba la seva encíclica sobre l'esperança dient que Jesucrist és certament la llum per antonomàsia, el sol que brilla sobre totes les tenebres de la vida de les persones i sobre la història de la humanitat. Però afegeix que per arribar fins a ell necessitem també llums properes, persones que donen llum reflectint la llum de Crist.

Maria és certament una d'aquestes llums. Ella és una estrella d'esperança i Joan Pau II i Benet XVI l'han saludat com a «estrella de la nova evangelització». La solemnitat de la Immaculada Concepció de Maria, en el clima de l'Advent, ens porta sempre una onada de tendresa i d'acció de gràcies en contemplar el que Déu ha fet en Maria i el que ha fet en nosaltres com una expressió palesa del seu amor.

Als quatre vents

Pares i mestres

El famós general Wellington, temps després de vèncer Napoleó, va tornar a visitar l'acadèmia on s'havia format, i va comentar: «Aquí en realitat es va guanyar la batalla de Waterloo.» Amb aquesta anècdota sobre la importància de la formació, introdueixo el tema d'avui, en la línia dels textos del Concili Vaticà II amb motiu del seu cinquantenari. Es tracta del document *Gravissimum educationis*, referit a l'extrema importància de l'educació en la vida de l'home.

Abans d'entrar en les consideracions, penso que cada un de nosaltres podria esmentar la influència que va tenir en la seva vida determinat col·legi o certs professors. Potser un li va fer amable una assignatura i d'això es va derivar en el futur l'elecció d'una carrera, potser d'un altre va aprendre algun valor intangible però real com l'esforç, la humilitat, la puntualitat o el bon humor... Personalment sempre agraeixo a Déu l'educació que vaig rebre dels Germans Maristes, sense que amb això faci qüestió de si l'ensenyament

ha de ser públic o concertat. L'important en l'ordre educatiu és l'estimació a la veritat i la manera com els mestres aconsegueixen desenvolupar les capacitats dels alumnes, físiques, intel·lectuals i morals. El text conciliar parla de la necessitat de formar els nens i joves, i també de la formació continuada d'adults, per tal que tots assoleixin una major capacitat per escollir la veritable llibertat, conreant el coratge, la constància, l'esforç, la comprensió dels temes i l'acceptació del debat de les idees entre les persones.

Sense necessitat que es formin en col·legis religiosos —i aquí vull aprofitar per agrair la magnífica tasca que aquests col·legis fan a l'arxidiòcesi— els escolars tenen dret a rebre una educació integral, també en valors morals, que de fet seran els més útils per a la seva vida i per a la convivència. I els escolars que estan batejats han de poder conèixer gradualment els misteris de Salvació proposats per l'Església.

La *Gravissimum educationis*, alhora que exalta la tasca del professorat, en tots els nivells, recorda que la prioritat educativa pertany als pares. S'ha dit, amb raó, que les principals lliçons s'aprenen a sota del llum del menjador. Els pares, primers educadors a casa, tenen també el dret d'escollir escola per als seus fills d'acord amb la seva forma de pensar i les seves creences. L'Estat no pot pretendre suplantar aquest dret, sinó que el seu paper és subsidiari, encara que pugui i hagi de controlar el funcionament correcte del sistema educatiu.

L'educació universal és un dret de la humanitat. Ningú no en pot ser exclòs per la seva raça, religió o per altres raons. En aquests temps de crisi sabem, a més, que l'educació obre moltes portes que d'una altra manera estarien tancades, perquè ajuda a pensar, a decidir i a esforçar-se per assolir uns objectius. Això sí, per a l'èxit educatiu, la col·laboració entre pares i mestres és indispensable.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona
i Primat



La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

LA PRESENTACIÓ DEL DISC APLEGA PROP D'UN MILER DE PERSONES

La basílica del Pi vibra amb les «Veus per a una nova evangelització»

Ignasi Miranda

Fotos: Jorge Montero
Barcelona

«Benvinguts tots, fills del Concili Vaticà II.» Així introduïa el sacerdot i cantautor Xavier Morlans, davant de gairebé un miler de persones, el concert de presentació del CD *Veus per a una Nova Evangelització*. Bona part dels cantants i artistes que han format part d'aquest projecte van sortir a l'excelsionat escenari de la basílica del Pi de Barcelona, el 9 de novembre, en la posada en escena de tot un recorregut bíblic i anunciador de la Bona Nova de Jesucrist. En total, van sonar 16 temes del disc, després d'uns mesos en què el mateix Xavier Morlans va aglutinar un grup de veus representatives de la música d'inspiració cristiana en català, incloent-hi alguna jove promesa. Entre els presents, no va faltar el cardenal Lluís Martínez Sistach, que va presenciar la primera part del concert.

El marista Toni Torrelles, un dels fundadors de Kairoi, va obrir la vetllada amb dues cançons: *Allà on batega un mateix cor i Lloanxa a tu Jesús*. A continuació, la Hermana Glenda, acostumada a omplir estadi, va connectar molt amb el públic en interpretar en català el seu clàssic *Sóc a la porta*, a partir d'un fragment de l'Apocalipsi, i *Nada es impossible para Dios*. Un moment especialment intens va ser la interpretació de *Sóc jo*, un tema de Francisco García amb el qual aquest sacerdot de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat s'estrena en la cançó. «Sóc la teva llum, omple el teu cor de claror, jo per tu he vençut la mort.» Aquesta frase, a la qual se sumava tothom, va ressonar amb força.

Neus Rodés, Carla Costa i Javi Núñez també van interpretar els seus temes del CD. A més, la ballarina Raïsa Janer va posar dansa a la cançó *Respiro*, de Marc Vilarassau. Aquest moment central del concert va donar pas a una veu i un rostre molt especial: el sacerdot de Tarragona Joan Àguila. Les seves cançons, evocadores de l'apostolat comú a sant Pere i sant Pau, van transmetre la bellesa i la força de l'amor descrit per Pau a la seva primera carta als cristians de Corint i la humilitat i la fermesa amb què Pere diu a Jesús que ell sap que l'estima. I el jove Oriol Sabé va cantar *Un matxet a la fosca*, un merescut homenatge als missioners màrtirs durant genocidi de Rwanda.

Final apoteòsic

La presentació de *Veus per a una nova evangelització* es va completar amb una doble actuació de Xavier Morlans. Primer va cantar *Dóna'm d'aquesta aigua*, un tema emblemàtic de Tornar a Creure, el gran projecte de reiniciació cristiana d'adults impulsat pel mateix prevere ara fa deu anys. Després va



interpretar, al costat d'Helena Colom, la cançó *Damunt la terra assedegada*.

La vetllada es va tancar quan tots els cantants i coristes van sortir a l'escenari per compartir, amb la participació de tots els assistents, l'*Himne a la Sagrada Família*, un tema compost per Xavier Morlans amb motiu de la dedicació de la basílica d'Antoni Gaudí. «La fe ben enlaire, l'amor molt més lluny, arrelats a l'esperança, caminem vers la llum.» La cançó, amb aquesta tornada tan lligada a la nova evangelització, va ser la culminació més emotiva d'una nit molt especial. Tots els assistents van seguir el ritme i van afegir les seves veus mentre mostraven les espelmes enceses, en una autèntica icona

«Tots els assistents van seguir el ritme i van afegir les seves veus mentre mostraven les espelmes enceses, en una autèntica icona de la transmissió de la fe semblant a la vivència de la Vetlla Pasqual»

de la transmissió de la fe semblant a la vivència de la Vetlla Pasqual. *Veus per a una nova evangelització*, un disc amb 19 cançons, és la realització d'un projecte ideat per la salesiana Carme Canadell. Amb la gestió de la Fundació Unaveu (fundaciounaveu@gmail.com) i coincidint amb l'Any de la Fe, s'ha aconseguit fer realitat el somni de situar la música d'inspiració cristiana en català en el nivell de la millor oferta. Al final de l'actuació d'aquest 9 de novembre, Xavier Morlans va fer una crida «a anunciar Jesucrist» en els nostres ambients, tot un segell d'identitat per a una iniciativa pensada per a aquelles persones que potser busquen Déu o necessiten un impuls per recuperar la fe.



BibliotecaVirtual

Descobreix la biblioteca que sempre és oberta

Per gaudir-ne al màxim, fes-te el carnet de la **Xarxa de Biblioteques Municipals** o actualitza les teves dades al web (cal incloure-hi el correu electrònic).

<http://bibliotecavirtual.diba.cat>



**Diputació
Barcelona**

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI I)

TEMPS D'ADVENT

(SALTERI: SETMANA 1)

DESEMBRE

Comença el temps d'Advent

2. DIUMENGE

Diumenge I d'Advent, *Morat*. Lectures: Jeremies 33,14-16 / Salm 24 / 1 Tessalonicencs 3,12-4,2 / Lluc 21,25-28.34-36
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Silvà, b.; Santes, Bibiana, vg. i mr.; Elisa, vg.; beata Maria-Àngela Astorch, rel.

3. DILLUNS

Sant Francesc Xavier (MO), *Blanc*. Lectures: Isaïes 2,1-5 / Salm 121 / Mateu 8,5-11
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cassià, mr.; Sofonies, prof.; Santes, Magina, mr.

4. DIMARTS

Fèria, *Morat*. Lectures: Isaïes 11,1-10 / Salm 71 / Lluc 10,21-24. O bé: *Sant Joan Damascè* (ML), *Blanc*.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Bernat, b. i card.; beat Francesc Gálvez, prev. i mr.; Santes, Bàrbara, vg. i mr.; Ada, vg.

5. DIMECRES

Fèria, *Morat*. Lectures: Isaïes 25,6-10a / Salm 22 / Mateu 15,29-37
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Dalmau, b.; Sabas, ab.; Guerau de Braga, b.; Santes, Crispina, vg.

6. DIJOUS

Fèria, *Morat*. Lectures: Isaïes 26,1-6 / Salm 117 / Mateu 7,21.24-27. O bé: *Sant Nicolau* (ML), *Blanc*. Vic: *Santa Carme Sallés Barangueras* (ML), *Blanc*.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pere Pasqual, b. i mr.; Fortià, mr.; Santes, Asel-la, vg.

7. DIVENDRES

Sant Ambròs (MO), *Blanc*. Lectures: Isaïes 29,17-24 / Salm 26 / Mateu 9,27-31
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eutiquià, p. i mr.; Santes, Fara, ab.

8. DISSABTE

La Concepció Immaculada de Santa Maria (S), *Blanc o blau*. Lectures: Gènesi 3,9-15.20 / Salm 97 / Efesis 1,3-6.11-12 / Lluc 1,26-38
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eucari, b.; Romaric, ab.; Santes, Ester, reina.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista



L'adveniment de l'home fa trontollar els astres

La vinguda del Fill de l'home l'actualitzem en temps d'Advent, per tal de preparar-li una estada que no tingué quan va néixer i un reconeixement que li fou negat quan féu l'experiència de ser el Messies d'Israel, fins al punt d'esdevenir la riota dels summes sacerdots com un «maleït de Déu que penja d'un patíbul» (Dt 21,23). Per això llegim avui el mateix anunci que vam llegir en acabar l'any litúrgic precedent, si bé canviant d'evangeli. Sobre la pauta de Marc, compon el rabí Lluc la seva Demostració a Teòfil en dos volums (Evangeli i Fets) a fi de respondre a la qüestió candent que el summe sacerdot Teòfil, tercer fill d'Anàs i cunyat de Caifàs, li va plantejar després de la destrucció del Temple que ell havia presidit entre els anys 37-41: «Fou realment Jesús de Natzaret el Messies que tots esperàvem que es manifestés esplendorosament en el Temple?» La qüestió sorgí arran de la seva destrucció pels romans l'any 70. En el pròleg Lluc li notifica que, després d'investigar a fons les «moltes» obres dels seus predecessors, «he decidit també jo... d'escriure-t'ho amb precisió i de manera ordenada, excel·lentíssim Teòfil, a fi que comprovís, referent als informes que t'han arribat a les oïdes, la certesa». Els informes que li havien arribat eren aclaparadors i de molt de pes. El darrer mot amb què clou el pròleg, «la certesa», és tota una declaració d'intencions. Pròpiament no es tracta d'un Evangeli ni d'un relat de Fets. El gènere literari escollit és el d'un escrit en forma de «demostració», adreçat a un personatge molt notable («excel·lentíssim Teòfil»), on li presenta la persona de Jesús i el seu ensenyament, en el primer volum, i les grans dificultats que experimentaren els seus seguidors per comprendre'n l'abast, en el segon. Aquest any tindrem ocasió de resseguir l'Evangeli de Lluc (Cicle C) i de comprovar també nosaltres «la certesa» dels informes que ens han arribat a les oïdes a través dels evangelistes.

Lectures bíbliques

Diumenge I d'Advent

Lectura primera

Jr 33,14-16

Faré néixer a David un plançó bo

Lectura del llibre de Jeremies:

«Vindran dies, diu l'oracle del Senyor, que compliré aquella promesa que tinc feta a la casa d'Israel i a la de Judà. Aquells dies, aquells temps, faré néixer a David un plançó bo, que es comportarà en el país amb justícia i bondat. Aquells dies serà salvat el país de Judà i viurà confiada la ciutat de Jerusalem. I a ell l'anomenaran: El-Senyor-és-el-nostre-bé.»

Salm responsorial

24

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, feu que aprengui els vostres camins. Encamineu-me en la vostra veritat, instruiu-me, perquè vós sou el Déu que em salveu.

R. A vós elevo la meva ànima, Senyor.

El Senyor, bondados i recte, ensenya el bon camí als pecadors. Encamina els humils per sendes de justícia, els ensenya el seu camí. **R.**

Tot l'obrar del Senyor és fruit d'amor fidel per als qui guarden la seva aliança. El Senyor es fa conèixer íntimament als seus fidels, els revela la seva aliança. **R.**

Lectura segona

1Te 3,12.4,2

Que el Senyor refermi els vostres cors per al dia que vingui Jesús, el nostre Senyor

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica:

Germans, que el Senyor faci créixer fins a vessar l'amor que us teniu els uns als altres i a tothom, tal com nosaltres també us estimem. Que ell refermi els vostres cors perquè siguin sants i nets de culpa davant Déu, el nostre Pare, el dia que Jesús, el nostre Senyor, vindrà amb els seus sants. Amén.

I ara, germans, volem fer-vos una exhortació i un prec en Jesús, el Senyor. Vosaltres vau rebre el nostre ensenyament sobre la manera de comportar-vos i d'agradar a Déu; ja ho feu, però us demano que avanceu encara més. Ja sabeu els preceptes que us vam donar de part de Jesús, el Senyor.

Al-leluia

Sl 84

Senyor, feu-nos veure el vostre amor i doneu-nos la vostra salvació

Evangeli

Lc 21,25-28.34-36

Molt aviat sereu alliberats

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, deia Jesús als deixebles: «Hi haurà prodigis al sol, a la lluna i a les estrelles. A la terra, les nacions viuran amb l'ai al cor, esverades pels bra-



Glòria Monés

mul·s de la mar embravida. La gent perdrà l'alè de por, pensant en els desastres que sobrevindran arreu del món, perquè fins l'estelada del cel trontollarà. Llavors veuran venir el Fill de l'home sobre un núvol, amb poder i amb una gran majestat. Quan tot això comenci a succeir, alceu el cap ben alt, perquè molt aviat sereu alliberats.

»Estigueu atents sobre vosaltres: Que l'excés de menjar i beure o la preocupació dels negocis no afeixugués el vostre cor i us trobéssiu a sobre aquell dia de cop i volta, perquè vindrà, segur com un llaç, per a tothom, sigui on sigui de la terra. Estigueu alerta pregant en tota ocasió i demanant que pugueu sortir-vos-en, de tot això que ha de succeir, i us pugueu mantenir drets davant el Fill de l'home.»

«Crist ha fet de nosaltres... uns sacerdots dedicats a Déu» (Ap 1,6)

Pere Tena
Bisbe auxiliar emèrit
de Barcelona



La «recuperació» del sacerdoci comú dels fidels

El Concili Vaticà II ha presentat, amb tot el seu valor, una realitat afirmada clarament en el Nou Testament, però que ha estat durant segles subjecta a una certa sordina, a causa sobretot dels equívocs sorgits en la interpretació feta per la Reforma. Es tracta d'una de les qualitats espirituals bàsiques de tots els membres del poble de Déu, és a dir, dels fills de l'Església: la seva condició sacerdotal. El Nou Testament parla del sacerdoci dels fidels amb el llenguatge de l'Antic Testament. En efecte, el poble d'Israel era anomenat «poble sacerdotal», per expressar les conseqüències en el poble del seu caràcter teocràtic. La fidelitat a l'Aliança implicava un lliurament del poble en conjunt, i de cada israelita en particular, al servei de Déu. Aquest servei l'exercien, d'una manera representativa, els levites, en el Temple, oferint sacrificis i pregàries, pel poble i per ells mateixos.

La situació del Nou Testament ja no és la mateixa. La relació entre Déu i la humanitat ha quedat definida en el misteri pasqual de Crist, únic mitjancer, sempre vivent gloriós, i únic i definitiu sacerdot, que es va oferir ell mateix al Pare en plena obediència amorosa per la salvació del món, una vegada per sempre. D'acord amb aquesta fe, és cert que no pot haver-hi ja altres mitjancers que afegeixin o supleixin quelcom al que Crist ha fet. Però Crist ha volgut que els seus apòstols, i després d'ells els que els succeeixin, el

representin visiblement, i en el seu nom siguin «administradors» dels seus misteris, de tal manera que la salvació de Crist arribi a tot arreu. En aquest sentit, els qui són constituïts per aquesta missió —ordenats— participen del sacerdoci de Crist com a ministres seus. És el «sacerdoci ministerial», també dit el «ministeri sacerdotal».

Hi ha, però, el sacerdoci comú a tots els membres de l'Església, participació en el sacerdoci de Crist. Pel baptisme i la confirmació, els fidels són «empeltats» en la creu de Crist (vegeu Romans 6,5ss), viuen en Crist, «per tal que, en tota acció humano-cristiana, ofereixin sacrificis espirituals...», s'ofereixin ells mateixos com a víctimes vivents, santes, agradables a Déu» (*Lumen gentium*, 10). Aquesta condició dels fidels els fa realment «sacerdots», però no ministres de Crist. Sant Lleó el Gran ho explicava així: «No som només sacerdots els qui tenim un ministeri especial en l'Església, sinó que tots els cristians tenen una gràcia espiritual i sobrenatural, han de reconèixer que participen de la dignitat reial i de l'ofici sacerdotal... Què tan sacerdotal com presentar a Déu una consciència pura i oferir-li amb pietat víctimes sense tara des de l'altar del cor?» (vegeu 2a lectura de l'ofici de lectures del dia 10 de novembre).

Sobre aquesta base espiritual es fonamenta el dret i el deure dels cristians de participar en la litúrgia de l'Església, i primer de tot en l'Eucaristia. «Els fidels concorren en l'ofertament de l'Eucaristia en virtut del seu sacerdoci reial, que

exerceixen en la recepció dels sagraments» (L 10). Ho diem sempre en la pregària eucarística: «Nosaltres, els vostres ministres, i tot el poble sant, oferim...»

Relacions mútues

El Concili Vaticà II ha parlat en diverses ocasions sobre el sacerdoci comú dels fidels i la seva relació amb el sacerdoci ministerial. Ho fa en la *Lumen gentium* 10, però també en el decret sobre el ministeri dels preveres, 2. Pius XII, en l'encíclica *Mediator Dei* (1947, sobre la litúrgia) havia ja explicat clarament la relació mútua. Més recentment, l'any 1980, el beat Joan Pau II, va escriure, en la carta *Dominicae coenae*, n. 2, que «la celebració i el culte eucarístic és com un corrent vivificant que uneix el nostre sacerdoci ministerial o jeràrquic al sacerdoci comú dels fidels, i el presenta així en la seva dimensió vertical i en el seu valor central».

El Catecisme de l'Església catòlica, recollint la tradició, expressada en el Concili, explica com és aquesta relació: «Mentre que el sacerdoci comú dels fidels es realitza en el desplegament de la gràcia baptismal, vida de fe, d'esperança, i de caritat, vida segons l'Esperit, el sacerdoci ministerial està al servei del sacerdoci comú, és relatiu al desplegament de la gràcia baptismal de tots els cristians. És un dels mitjans pels quals el Crist no cessa de construir i de conduir la seva Església. Per això és transmès per un sagrament propi, el sagrament de l'Orde» (n. 1.547).

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau



Santa Carme Sallés



- ✓ Nascuda a Vic l'any 1848
- ✓ Fundadora de les Concepcionistes Missioneres de l'Ensenyament
- ✓ Es va dedicar a l'educació dels infants
- ✓ Va morir a Madrid l'any 1911
- ✓ Canonitzada el 21 d'octubre passat per Benet XVI

Aquesta vigatana canonitzada fa poques setmanes al Vaticà pel Papa va viure des de petita una educació cristiana íntegra, molt imbuïda pel llavors nou dogma de la Immaculada Concepció. Santa Carme Sallés es va educar al col·legi de la Companyia de Maria de Manresa, d'on eren els seus pares, i a poc a poc va anar madurant dins d'ella la devoció a la Mare de Déu i la seva vocació.

Als 16 anys va expressar la voluntat de fer-se religiosa, i si bé al començament els pares s'hi van oposar perquè la volien casar, finalment van acceptar la vocació de la seva filla. La jove Carme va entrar al convent de les Adoratrices de Barcelona per després passar a les Dominiques de l'Anunciata. Finalment, l'any 1892, ella i tres companyes més van deixar les Dominiques per fundar una congregació nova dedicada a l'educació de nenes i joves: les Concepcionistes Missioneres de l'Ensenyament. La primera comunitat, amb Carme Sallés com a superiora, va néixer a Burgos. En pocs anys va obrir cases i col·legis a altres poblacions espanyoles i més tard es va escampar arreu del món.

Tarragona

Tarragona acollirà una massiva beatificació l'octubre del 2013

Entre els 500 màrtirs hi ha els bisbes de Lleida, Salvi Huix, i de Tarragona, Manuel Borràs

Redacció
Tarragona

L'Assemblea plenària de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) va aprovar el dijous 22 de novembre que la beatificació del bisbe auxiliar de Tarragona Mons. Manuel Borràs i companys, així com de la resta de causes de les diòcesis de l'Estat espanyol aprovades fins ara, es facin a Tarragona, atesa que una bona part dels màrtirs pertanyen a aquesta arxidiòcesi. La cerimònia de beatificació tindrà lloc el diumenge 27 d'octubre del 2013, en el marc de l'Any de la Fe.

Són 33 les causes incoades a tot Espanya i s'espera que passin de 500 les persones beatificades. Entre aquestes causes hi ha dos bisbes màrtirs, els servents de Déu Salvi Huix, bisbe de Lleida, i Manuel Borràs, bisbe auxiliar de Tarragona. Dels 147 màrtirs de l'arxidiòcesi hi ha 66 preveres secu-

«L'arquebisbe Jaume Pujol ha manifestat que aquesta beatificació i l'exemple dels màrtirs és un gran impuls per a la vida cristiana i la nova evangelització»

«Per la fe, els màrtirs van lliurar la seva vida com a testimoni de la veritat de l'Evangeli, que els havia transformat i fet capaços d'arribar fins al més gran do de l'amor amb el perdó dels seus perseguidors»

lars nascuts i amb diversos encàrrecs pastorals a l'Església de Tarragona. L'arquebisbe, durant l'Assemblea Plenària de la CEE, ha manifestat que aquesta beatificació i l'exemple dels màrtirs és un gran impuls per a la vida cristiana i la nova evangelització.

El Pla Pastoral de la CEE recull com una de les grans accions, inscrites en l'Any de la Fe, la beatificació de màrtirs del segle XX a Espanya. En el Pla es recorden les paraules del papa Benet XVI quan, precisament en convocar l'Any de la Fe, va assenyalar que «per la fe, els màrtirs van lliurar la seva vida com a testimoni de la veritat de l'Evangeli, que els havia transformat i fet capaços d'arribar fins al més gran do de l'amor amb el perdó dels seus perseguidors».

Cal remarcar que aquesta potser serà la beatificació del major nombre de màrtirs, en una sola cerimònia, de la història. Fins ara, la beatificació més

multitudinària va tenir lloc a la plaça de Sant Pere, al Vaticà, el 28 d'octubre del 2007.

El decret de beatificació dels servents de Déu Manuel Borràs Ferré, bisbe auxiliar de Tarragona i 146 companys, martiritzats per odi a la fe entre 1936 i 1939, va ser aprovat a finals del mes de juny pel Sant Pare Benet XVI.

Cal destacar que Tarragona compta amb una gran història de fe cristiana i martirial, com ho testimonien els primers màrtirs de la península, sant Fructuós, bisbe, i els seus diaques sant Auguri i sant Eulogi.

Properament es donaran més detalls de la cerimònia de beatificació, l'organització de la qual correspon a l'Oficina per a les Causes dels Sants de la Conferència Episcopal Espanyola, juntament amb la diòcesi amfitriona, en aquest cas l'arxidiòcesi metropolitana de Tarragona i primada.

MANUEL BORRÀS



Manuel Borràs Ferré va néixer a la Canonja el 9 de setembre del 1880 i va ser ordenat prevere el 19 de setembre del 1903 per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Tomàs Costa i Fornaguera. Ben aviat li van ser confiades diverses responsabilitats pastorals i de gestió de l'arxidiòcesi de Tarragona fins que el 1914 Mons. Francesc Vidal i Barraquer en ser preconitzat bisbe de Solsona, va nomenar Manuel Borràs secretari de cambra i, posteriorment vicari general d'aquell bisbat.

El 2 de juliol del 1934 va ser consagrat bisbe titular de Bísica i auxiliar de Tarragona, a la catedral metropolitana i primada, pel cardenal Vidal i Barraquer. Passats quatre dies de l'aixecament militar, concretament el 21 de juliol

del 1936, el cardenal i el bisbe auxiliar van ser comminats a abandonar el palau arquebisbal de Tarragona i amb el seus familiars van ser traslladats amb cotxe al monestir de Poblet. Uns milicians s'endugueren el 24 de juny el cardenal Vidal i Barraquer però el cotxe es va avariar i el prelat va ser conduït a la presó de Montblanc on també hi havia reclòs el bisbe Borràs. L'endemà Mons. Vidal i Barraquer va ser traslladat a Barcelona per encàrrec del conseller Ventura Gassol, mentre era desoïda la petició del purpurat en el sentit que també viatgés amb ell el bisbe Borràs.

Mons. Manuel Borràs restà empresonat a Montblanc, immers en la pregària, fins al 12 d'agost en què un grup de milicians l'obligà a pujar a un camió, i a 3,5 quilòmetres de Montblanc, al coll de Lilla, el van fer baixar del vehicle per disparar-li un tret, segons narra l'acta del martiri. Després van dipositar el cos damunt d'un feix de redoltes ruixades de benzina i van calar-hi foc. Les restes del bisbe màrtir, Manuel Borràs, no s'han pogut localitzar mai al cementiri de Lilla.

El 14 de juny del 1957, vint anys després del martiri, el cardenal arquebisbe de Tarragona, Benjamín de Arriba y Castro, va beneir solemnement el monument erigit al coll de Lilla a la memòria del bisbe auxiliar Manuel Borràs Ferré i altres màrtirs de l'arxidiòcesi.

SALVI HUIX



Va néixer el 22 de desembre del 1877 a casa Huix, masia casa pairal. Fill de Joan Huix i Muntalt i Maria Miralpeix i Costa. Pertanyent a la parròquia de Santa Margarida de Vellors, bisbat de Vic.

Estudià al Seminari de Vic, on va rebre l'ordenació sacerdotal el setembre del 1903. El bisbe que el va ordenar era Josep Torras i Bages. Fou vicari de Coll i de Sant Vicenç de Castellet.

L'any 1907, quan tenia 30 anys, va ingressar a l'Oratori de Sant Felip Neri, a la comunitat de Vic. Va exercir el càrrec de professor d'ascètica i mística, al seu seminari, on ell havia fet els estudis sacerdotals.

Va viure com a felipó fins a l'any 1927, quan va ser nomenat bisbe d'Eivissa, Formentera i altres illots.

L'any 1935 va ser nomenat bisbe de Lleida, durant uns anys governada pel bisbe Manuel Irurita, en qualitat d'administrador apostòlic. El nou bisbe de Lleida hi va fer la seva entrada, el dia el 5 de maig 1935 en la festivitat del diumenge del Bon Pastor.

Els esdeveniments polítics de l'inici de la guerra civil espanyola el van afectar profundament. L'operació salvament, preparada amb tanta atenció i providència, no va tenir èxit. Ell mateix es va fer responsable que no n'hagués tingut. Es va lliurar voluntàriament i el van dur a la presó de Lleida. De la presó en va sortir, amb un bon grup d'acompanyants, camí del cementiri de Lleida. El seu «Ja som a Sants» es va fer famós. Va morir afusellat el 5 d'agost de 1936 al cementiri de Lleida. (Mn. Ramiro Viola González)

Barcelona

Doctorat «honoris causa» a Varsòvia

En la seva lliçó, el cardenal va parlar de les relacions Església-Estat i laïcitat-laïcisme

Dr. Armand Puig i Tàrrach

Degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya

El dia 6 de novembre el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona i gran canceller de les Facultats de Teologia i Filosofia de Catalunya, va rebre el doctorat *honoris causa* per la Pontifícia Facultat de Teologia de Varsòvia (Polònia). És el segon doctorat d'honor que rep el nostre gran canceller (doctor *in utroque iure* per la Pontifícia Universitat Lateranense de Roma, 1967). L'anterior *honoris causa* li havia estat conferit per la Pontifícia Universitat Catòlica «Mater et Magistra», ubicada a Santiago de los Caballeros (República Dominicana), el 7 de gener del 2011. Aquests dos doctorats són reconeixements excepcionals de la personalitat i mèrits acadèmics que concorren en el Dr. Martínez Sistach.

La ingent tasca pastoral del Dr. Martínez Sistach a les esglésies de Tortosa, Tarragona i Barcelona no ha de fer oblidar la seva aportació, estrictament acadèmica, en el camp del Dret Canònic, com a docent i com a estudiós d'algunes temàtiques canòniques de gran relleu en el Postconcili, entre les quals hi ha el tema de les associacions de fidels. La tesi doctoral del cardenal ja havia versat sobre el dret d'associació en l'Església, però el seu estudi sobre les associacions de fidels (cinc edicions en castellà i traduccions a l'italià, anglès, alemany i polonès) ha tingut una gran acollida per part dels canonistes d'arreu del món —els originals de tots dos llibres (1973, 1986) han estat publicats en la Col·lecció Sant Pacià, col·lecció de monografies de la Facultat de Teologia de Catalunya. Al costat d'això, sis llibres més i cent setze articles confegeixen una bibliografia àmplia i densa que resulta de gran mèrit en una persona que ha hagut de compaginar les seves publicacions amb una acció episcopal iniciada ara fa gairebé vint-i-cinc anys (el 27 de desembre del 1987, data en què el cardenal Narcís Jubany va ordenar-lo bisbe a la catedral de Barcelona). Això només ha estat possible per una voluntat indefallent i una constància sense límits.

Les relacions entre l'Església i l'Estat

Les temàtiques que singularitzen l'aportació científica del Dr. Martínez Sistach són l'associacionisme eclesial i les relacions entre l'Església i l'Estat. Els temes relatius al matrimoni i a l'organització pastoral de l'Església també han merescut la seva atenció, però ha estat en els temes del laicat i de la ubicació de l'Església en la societat on la força intel·lectual del cardenal s'ha desplegat amb gran fruit. Precisament la lliçó pronunciada a Varsòvia és una síntesi excel·lent de la seva posició intel·lectual sobre el tema. Considerem l'aportació que es deriva d'aquesta lliçó.

La presència de l'Església en la societat —el primer tema de la lliçó



del nou doctor *honoris causa* per Varsòvia— constitueix, per a aquest, una variant de la presència de la religió en el cos social. La religió no pertany a la dimensió privada dels creients, com a persones i com a Església, sinó que la llibertat religiosa, que inclou la fe, el culte, l'expressió de la pròpia opinió, la reunió i les manifestacions públiques, s'inscriu entre els drets fonamentals de la persona (art. 18 de la Declaració Universal de Drets Humans). Per tant, conclou el cardenal, cal distingir entre la necessària laïcitat de l'Estat, «que està al servei d'una societat plural en l'àmbit religiós», i l'aparició d'una «societat laica» que corre el risc d'impulsar «la negació... del dret a viure la fe en les seves dimensions públiques». A propòsit de la presència de l'Església en la societat, cal considerar que aquesta ofereix a la societat dos elements decisius i profundament interconnectats: l'anunci de l'Evangeli i l'humanisme cristià, el qual és un empelt social, cultural, filosòfic i teològic de l'Evangeli. De fet, l'oferiment de l'Església, concebut com a proposta i no com a imposició, s'adreça, pel que fa a l'esfera pública, a «la vivència moral i humana». El cardenal n'especifica els camps: «L'educació, el servei social, la vida, el matrimoni, la família i la cultura.» És aquí on l'Església es fa present en la societat i contribueix decisivament al bé comú. L'Estat no pot obviar ni menystenir aquesta aportació.

Citant el cardenal Narcís Jubany, el Dr. Martínez Sistach esmenta «la funció nutricia de l'Església» enmig de la societat, és a dir, el plus ètic i moral que representa l'acció de l'Església a l'interior del cos social. En conseqüència, subratlla el cardenal, emergeix una innegable aportació de les institucions d'Església, sense la qual «(Varsòvia o Barcelona) serien unes ciutats pobres...

«Si la presència de l'Església és percebuda com una possibilitat d'enriquiment de la convivència social, la laïcitat compleix la seva missió»

deshumanitzades, amb greus problemes socials». Ningú no ha de témer l'Església. Ben al contrari, les relacions amb les autoritats civils han de ser de «diàleg lleial i de col·laboració constructiva des de la pròpia identitat». D'altra banda, no s'ha de témer una acció que, afirma el cardenal, aixequi, quan convingui, la seva «veu profètica... sobre la vida familiar, social i política». Aquest anar contra corrent no perjudica la societat sinó que la fecunda amb aquella «vella saviesa» que és el cristianisme, el qual no ha estat mai un simple «conformisme» amb el poder.

Laïcitat i laïcisme

La laïcitat té poca cosa a veure amb el laïcisme. Mentre que la laïcitat respecta la «mútua independència... de l'Església i la comunitat política» i promou alhora la col·laboració entre ambdues, de manera que quedi garantit l'exercici de la religió, el laïcisme pretén «desposseir la religió de tota rellevància social». El cardenal afirma de manera clarivident: «Si (la religió) és valorada negativament, la laïcitat es converteix en laïcisme»;

en canvi, si «la presència de l'Església... és percebuda... com una possibilitat d'enriquiment de la convivència social», la laïcitat compleix la seva missió, la qual no té res a veure amb la «separació hostil entre les institucions civils i les confessions religioses» (citació de Pius XII feta pel papa Joan Pau II arran del centenari de la llei francesa del 1905 de separació entre l'Església i l'Estat).

Una conseqüència, interna a l'Església, derivada de l'establiment d'una laïcitat positiva és la possibilitat que els laics cristians, com a tals, puguin assumir responsabilitats en el món secular. El món és l'àmbit propi dels

laics, tal com va afirmar el Concili Vaticà II. En efecte, com subratlla el cardenal, els laics, amb els seus pastors, són plenament Església i no «una simple cadena de transmissió dels criteris de la jerarquia». Els laics no són uns simples executors d'unes directrius que els serien donades sense que ells poguessin decidir per ells mateixos.

Les arrels cristianes d'Europa

El tercer tema de la lliçó doctoral del cardenal concerneix la identitat europea. L'afirmació nuclear és aquesta: «La identitat d'Europa és incomprendible sense el cristianisme.» Es tracta d'una afirmació que no és d'índole purament històrica (relativa als orígens judeocristians) sinó que se situa «en el centre de la Il·lustració»: la Declaració Universal dels Drets Humans hauria estat «impossible sense el fonament cristià». Les conseqüències del fet de la realitat cristiana en la història d'Europa són diverses. La primera és la necessitat que siguin coneguts per tots els ciutadans, tant els autòctons com els nouvinguts, els continguts del cristianisme, els quals «han impregnat la nostra cultura i la nostra identitat». La classe de religió catòlica és l'eina que garanteix aquest coneixement. La segona conseqüència és que el «substrat religiós d'Europa... (té) un paper inspirador de l'ètica i una eficàcia social». En aquest sentit, apartar l'herència religiosa de la construcció d'Europa conduiria a construir «una casa comuna tancada en si mateixa, oblidant la seva solidaritat amb els altres pobles del món». El cristianisme és garantia d'una Europa oberta, no sotmesa a la dictadura del relativisme i del diner, que troba en la solidaritat efectiva amb els altres pobles del món (sobretot amb Àfrica) la seva raó de ser, la seva identitat en la història.

Girona

Presentació a la catedral de Catalonia Sacra

El projecte vol ajudar a descobrir la «bellesa del cristianisme»



L'acte es va fer sota la nau gòtica de la catedral gironina.

Llistes de Spotify per a cada temps de l'any litúrgic

Catalonia Sacra ha incorporat a la seva pàgina web (www.cataloniasacra.cat) llistes de reproducció musical, a través de la plataforma Spotify. Cada una de les llistes existents està pensada per diferents períodes de l'any litúrgic. Actualment es poden consultar llistes de reproducció dels temps d'Advent i Nadal i una llista de música religiosa per a la resta de l'any. La idea és facilitar l'accés a música de temàtica religiosa seleccionada acuradament pensant en un temps litúrgic concret. Catalonia Sacra va néixer amb la idea d'aprofitar el màxim els canals de comunicació digital i per això té en el portal web i les xarxes socials (Facebook i Twitter) els seus principals canals de comunicació.

Víctor Gay
Girona

Amb un acte senzill i molt precís en continguts s'ha presentat formalment el projecte, ja realitat, de Catalonia Sacra a la diòcesi. Es va escollir com a marc la nau gòtica central única (la més ampla del món). Hi eren presents el bisbe de Girona, Francesc Pardo; el delegat diocesà per al Patrimoni Cultural, Mn. Joan Naspleda, i com a responsable del projecte, Dani Font. Una nodrida representació de les administracions públiques i del món de la cultura i el turisme integrava el nombrós públic present.

Acollits tots plegats amb la música de l'orgue catedralici, el bisbe Francesc, en la seva doble qualitat de titular de la diòcesi i delegat del Patrimoni Cultural de la Conferència Episcopal Tarraconense, assenyalà que amb la presentació culminava el procés de realització d'aquest projecte, ja realitat, que vol apropar, almenys en part, el patrimoni artístic que l'Església, present entre nosaltres d'ençà del segle tercer o fins i tot abans, ha rebut en dipòsit, com a expressió d'una fe, unes creences i una tradició, uns dipòsits rebuts de mans dels fidels i que l'Església ha conservat i mantingut, molt de temps sense cap ajuda que no fos la generositat dels propis fidels, i que ara mostra amb ajut de les noves tecnologies. «Catalonia Sacra vol ajudar a descobrir la bellesa del cristianisme», va concloure Mons. Pardo.

Mn. Joan Naspleda, en el seu intervingu, sintetitzà la llarga trajectòria artística vinculada a l'Església que és a Girona: des de les làpides sepulcral paleocristianes que es mostren a la

basílica de Sant Feliu de Girona, fins al recent vitrall no figuratiu de la catedral, obra de l'artista irlandès Sean Scully. Entre un referent i l'altre, obres de tècniques diverses s'han integrat en aquest patrimoni confiat pels fidels a la seva Església: des del Tapís de la Creació i el Beatus, que es mostren al mateix museu catedralici, fins als retaules gòtics del Museu Diocesà o els barrocs presents en les esglésies parroquials de Cadaqués, Arenys de Mar i Sant Esteve d'Olot i a la catedral, passant per obres artístiques més recents signades per l'acadèmic Domènec Fita i arquitectures religioses contemporànies com les signades per Narcís Negre i el també acadèmic Arcadi Pla.

Tot plegat permet un seguit de recorreguts que s'inclouen en els itineraris proposats a la diòcesi i que, en síntesi, també es presentaren en el decurs de l'acte.

Dani Font, com a gestor encarregat del projecte per part de les deu diòcesis amb seu a Catalunya, va donar els detalls de com s'ha estructurat tècnicament la pàgina web i també va informar de la previsió d'actes en paral·lel a l'entorn de Catalonia Sacra, com ara visites guiades, cicles de conferències o concerts. Precisament l'acte de presentació es va cloure amb una composició interpretada per la Capella de Música de la seu gironina.

JESUSITO DE PELUIX EL REGAL PER NADAL



5 € DESCOMPTA EN
www.jesusito.es
Codi CATCRIST12
* Per compres superiors a 20 euros.



Sant Feliu Llobregat

Nova Secció per la Vida

El sacerdot i metge Xavier Sobrevia és el responsable del grup

Samuel Gutiérrez
Sant Feliu de Llobregat

Amb l'objectiu cabdal de difondre la cultura i l'evangeli de la vida, així com per donar resposta a situacions actuals que posen especialment en perill la vida humana, s'acaba de constituir a la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat una nova secció dins de la delegació episcopal de Família i Vida. Encapçalada pel sacerdot i metge Xavier Sobrevia, col·laborador també de Ràdio Estel, la nova Secció per la Vida està formada per un grup de matrimonis joves, entre els quals hi ha una advocada, tres metges, una professora i un llicenciat en ciències polítiques. Tots ells treballen des de fa uns quants mesos per «augmentar la sensibilitat dels fidels, i de tothom, en el respecte a la vida humana, tota vida humana, des de la seva concepció fins a la seva fi natural», segons ha manifestat Mn. Xavier Sobrevia.

Un altre punt decisiu de la secció per la Vida és la pregària. Com la que tindrà lloc el 2 de desembre, primer diumenge d'Advent, a les 20.00 h, a la catedral de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat. «Cal convidar la gent perquè pregui més per la vida, ja com deia Joan Pau II, la defensa de la vida humana és una part inseparable de l'Evangeli», explica el responsable de la secció. En el marc d'aquesta jornada de pregària, es lliurarà als assistents una estampa en forma de punt de llibre amb una pregària, precisament, del beat Joan Pau II a l'encíclica *Evangelium vitae*: «Oh Maria, a Vós confiem la causa de la vida; mira, Mare, el nombre immens d'infants als quals se'ls impedeix



néixer, de pobres als quals se'ls fa difícil viure, d'homes i dones víctimes de la violència inhumana, d'ancians i malalts morts a causa de la indiferència o d'una presumpta pietat. Feu que sapiguem anunciar amb fermesa i amor l'Evangeli de la vida.» L'estampa es distribuirà per les parròquies i comunitats de la diòcesi i esdevindrà, de manera senzilla, una bona forma de donar a conèixer als diocesans la nova secció.

Ajuda a dones embarassades

L'orientació a dones embarassades que es plantegen l'avortament és un altre dels grans reptes que aquest grup afronta des dels seus inicis. «El nombre creixent d'avortaments a Catalunya

«Com deia el beat Joan Pau II, la defensa de la vida humana és una part inseparable de l'Evangeli»

és, per a nosaltres, motiu de gran preocupació —explica Mn. Sobrevia—. Les xifres són esfereïdores. L'any 2010, segons les últimes dades oficials, es van produir 24.305 avortaments. Aquell any van néixer 84.015 criatures. És a dir, per cada quatre nens que tenen

entre un i dos anys, hi ha un cinquè a qui no se l'ha deixat néixer.» Des de la delegació de Família i Vida, i en concret des de la secció per la Vida, es vol difondre el contacte i el treball que fan les entitats que ajuden dones embarassades. S'està preparant un cartell i díptic informatiu, amb telèfons de contacte, per tal que aquesta ajuda pugui arribar el més eficaçment possible a les persones necessitades.

«També és molt preocupant el menyspreu per la vida malalta o disminuïda, que de vegades, porta a desitjar o procurar la mort —assegura el responsable de la secció—. Per això considerem molt important impulsar, sobretot en l'àmbit educatiu, una cultura

de la vida.» Els membres d'aquest nou grup de reflexió i treball de la diòcesi de Sant Feliu s'ofereixen, a més, per anar a fer xerrades a centres, col·legis o parròquies «per ressaltar el valor de la vida i informar sobre les amenaces a la vida humana».

La Secció per la Vida de la diòcesi de Sant Feliu, proposada ja en els estatus de la Cúria aprovats pel bisbe Agustí Cortés, s'emmarca també en l'àmbit, tan urgent avui, de la nova evangelització. «Seria ridícul oblidar-se del respecte a la dignitat de la vida humana i alhora pretendre difondre la bona nova de Jesús. Si ho oblidéssim potser fariem moltes coses, però no evangelitzaríem», acaba dient el prevere i metge Xavier Sobrevia.

Reflexions al voltant de l'Any de la Fe

Redacció / Castelldefels

Amb motiu de l'Any de la Fe, el 18 de novembre passat es va fer una taula rodona al saló d'actes de la parròquia de Santa Maria de Castelldefels. Els tres ponents de la jornada van ser Mn. David Abadías, professor d'Història, que va parlar sobre *L'any de la Fe i el Sínode per a una nova evangelització*; Mn. Antoni M. Oriol Tataret, pèrit en el Concili Vaticà II, la ponència del qual es titulava *Per què és tan important el Concili?*, i el P. José Antonio Hidalgo, de la Congregació dels Fills de la Sagrada Família, que va abordar el tema *Un autèntic fruit del Concili: un catecisme al servei de la catequesi*.

Mn. David Abadías va deixar clar en la seva intervenció que la nova evangelització consisteix sobretot en «una nova actitud del cor». Mn. Tataret va afirmar que el Concili Vaticà II «respon a totes les expectatives eclesials i humanes» al mateix temps que ressaltava la importància de «la individualitat lliure en la sociabilitat comunitària». Finalment el P. Hidalgo va reivindicar el paper del Catecisme com a fruit del Concili que ajuda a descobrir la bellesa de la fe catòlica.

A l'acte, van assistir-hi més de 130 persones. Els participants, després d'escoltar amb gran interès, van tenir també ocasió d'intervenir i, participar, tot seguit en l'eucaristia dominical i un petit refrigeri.

El bisbe Taltavull a la III Trobada d'animadors de la litúrgia

Redacció
Sant Feliu de Llobregat

El 17 de novembre passat va tenir lloc a la Casa de l'Església de Sant Feliu de Llobregat la III Trobada d'animadors de la litúrgia, organitzada per la delegació corresponent d'aquesta diòcesi. Hi van participar prop de 150 persones, vingudes dels diferents indrets del bisbat i que habitualment col·laboren amb diversos ministeris i serveis en les celebracions litúrgiques de les nostres parròquies i comunitats.

La trobada va començar amb la pregària de tèrcia i amb les paraules de salutació i benvinguda a càrrec del bisbe Agustí Cortés. El moment central de la trobada va ser la ponència presentada pel bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull, que portava per títol *La litúrgia, lloc d'expressió i foment de la fe*. La conferència va servir per subratllar la importància i centralitat de les celebracions litúrgiques en la vida cristiana, especialment tenint en compte l'Any de la Fe que estem celebrant.



Després d'un breu descans, els participants es van separar en tres tallers, adreçats respectivament als qui exerceixen el ministeri de lectors, els cants i la música, i altres tasques i serveis. Un dels elements que va donar peu a la reflexió i el diàleg van ser alguns punts de la carta pastoral del bisbe Agustí Cortés amb motiu de l'Any de la Fe titulada *La bellesa de la fe i el goig del seu anunci*. La valoració va ser molt positiva tant pels organitzadors com pels assistents.

Lleida

L'Acadèmia Mariana vol repensar el seu futur

120 participants en el simposi «Maria de Natzaret, referent humà i cristià per al nostre temps»

Jordi Curcó
Lleida

«L'Acadèmia Mariana vol repensar el seu futur, per adaptar-se a les noves realitats de l'Església i de la societat.» Així ho manifestà l'actual director acadèmic i exrector de la Universitat de Lleida, el Dr. Joan Viñas, en el discurs d'obertura del Certamen Marià, com en el que va fer amb ocasió del simposi de celebració del 150è aniversari d'aquesta institució acadèmica i mariana.

Dos han estat així els actes commemoratius i extraordinaris celebrats amb ocasió d'aquest aniversari. El primer d'ells fou el Certamen Marià en honor de la Verge Blanca de l'Acadèmia com a patrona de Lleida, celebrat el 7 d'octubre i del qual ja ha informat àmpliament el nostre setmanari.

El segon, el més recent, fou el simposi *Maria de Natzaret, referent humà i cristià per al nostre temps*.

El simposi va ser organitzat per la mateixa Acadèmia Mariana, amb la col·laboració de l'IREL i la participació de 120 persones que durant dos dies i mig reflexionaren sobre la figura de Maria en els temps actuals. Les sessions se celebraren totes elles en el millor espai on es podien dur a terme, en el singular Paraninf de l'Acadèmia Mariana, presidit per un gran quadre de la Immaculada.

El moll de l'os d'aquest esdeveniment foren, però, les cinc ponències programades, totes elles de gran profunditat, a més d'una taula rodona dedicada a la secularització de la societat i inculcació de la fe.

La sessió inaugural va estar presidida pel bisbe de Lleida, Joan Piris, acompanyat pel degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, Armand Puig; el director de l'Acadèmia Mariana, Joan Viñas; i el director i vicari general de la diòcesi, Mn. Ramon Prat, amb l'assistència de l'alcalde Àngel Ros. Tots ells manifestaren la seva satisfacció per la iniciativa, que qualificaren de «molt reeixida» per a l'Església i la ciutat de Lleida.

«Maria, en la fe i la història de l'Església»

Fou la ponència del teòleg i lleidatà resident a Roma Mn. Joan Esquerda Bifet la que va obrir, de fet, les sessions del simposi amb la seva reflexió sobre *Maria de Natzaret, en la fe i la història de l'Església*.

El teòleg va començar la seva intervenció explicant que quan diem «Maria de Natzaret» volem dir «la Mare de Jesús», però amb la particularitat que es tracta de la seva vida senzilla i ordinària, sempre «materna», viscuda al poble de Natzaret i sempre acompanyant el seu Fill, a qui anomenaven «Jesús de Natzaret».

Tot referint-se al títol de la ponència, Mn. Joan Esquerda va dir que aquesta és una «història materna que dura ja quasi dos mil anys, però que té una aplicació especial en la nostra Terra Ferma:

Josep Manel Prada-MCS bisbat de Lleida



El bisbe Piris i l'alcalde Àngel Ros van presidir l'acte inaugural del simposi.

fa 150 anys que Maria de Natzaret, que sempre ens havia acompanyat, ara ens acompanya amb un títol molt sensible: la verge Blanca de l'Acadèmia». En aquest sentit Esquerda definí l'Acadèmia Mariana i la seva seu com «un santuari marià, testimoni d'un itinerari de fe de la comunitat cristiana durant un segle i mig. En aquest camí eclesial Maria s'ha fet present com a model i ajut... un santuari marià significa que la fe ha arribat al cor d'un poble, mitjançant una presència materna de la Mare de Jesús».

El teòleg va cloure la seva ponència presentant una proposta per a l'Any de la Fe: «Deixar entrar més la Mare de Déu i nostra en el camí personal, familiar i comunitari de la fe professada, celebrada, viscuda i pregada, per construir la nostra història.»

La jornada del dissabte s'inicià amb la ponència del Dr. Manel Lladonosa sobre *L'Acadèmia Mariana i la societat lleidatana del segle XIX*. Com ha historiador, el ponent contextualitzà la fundació de l'Acadèmia en un «moment convuls en la societat i en l'Església». Tot i això, va coincidir també amb un moment de molta vitalitat en l'Església de Lleida, amb figures tan importants com la M. Esperança González, fundadora de les Missioneres del Cor de Maria; santa Teresa Jornet, fundadora de les Germanetes dels Ancians Desemparats, i el P. Francesc Palau.

Lladonosa evocà la figura del seu fundador, el sacerdot Josep M. Escolà, fill de la Fatarella, que, esperonat per la proclamació del dogma de la Immaculada Concepció el 1854 pel papa Pius IX, «imagina un projecte d'espiritualitat i devoció combinat amb la cultura,

«L'Acadèmia és una institució polièdrica, filla del seu temps i amb una evident acció espiritual i sociocultural que ha arribat fins als nostres dies»

que trobés en la figura de Maria un punt de referència, càlid i proper, per respondre alhora als desafiaments d'aquell temps».

El ponent es va referir a una de les activitats més destacades i que ha arribat fins als nostres dies, com és la convocatòria i celebració dels anuals Certàmens Marianes. «L'Acadèmia és una institució polièdrica, filla del seu temps i amb una evident acció espiritual i sociocultural que ha arribat fins als nostres dies», digué Lladonosa.

El simposi va tenir també un moment per a l'art marià, amb la ponència *Maria en l'art*, de la directora del Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, Montse Macià. Així mateix es va fer una visita guiada al Museu, per tal de posar en valor el conjunt de representacions marianes del seu fons d'art, com a testimoni material de l'espiritualitat del bisbat de Lleida al llarg de més de 800 anys i de la seva expressió devocional, cultural i artística.

Entre altres imatges, els participants al simposi van poder contemplar la Mare de Déu d'Àger o de Pinyana (romànic), del Blau o la de l'Hospital de Santa Maria (gòtic); la Dormició de Maria de Sixena o la Verge Nena (Renaixement).

Cal destacar també la darrera de les ponències, titulada *La Mare de Déu i l'anunci de la Bona Nova als pobres*, que va fer la pedagoga i presidenta de Càritas de Catalunya, Carme Borbonès.

En la seva reflexió parlà de la humilitat de Maria, en un sentit bíblic: «Ens descobreix que ella és només un instrument. Maria, a prop de la Creu de Jesús, que és la Creu del món, serà sempre una exigència, un esperó per viure la caritat i portar Déu als pobres, estimant-los amb totes les categories de la caritat cristiana, correctament entesa.»

Borbonès, des de la seva experiència, es va referir a la situació de la nostra societat actual, «amb una població que cada vegada camina per aquell principi que els pobres seran cada vegada més pobres i els rics cada vegada més rics, en la qual és creixent el nombre de persones amb risc d'exclusió social». En aquest sentit afegí: «Només des de la seva presència davant la Creu de Jesús, es pot parlar de Maria i els pobres. Quan Jesús és condemnat i abandonat per tots, allí hi ha Maria.»

El cant i la música van tenir també el seu espai en la celebració del simposi, amb un concert extraordinari a la catedral de Lleida, amb la participació de diverses corals dirigides pel mestre de Capella, Mn. Joaquim Mesalles. Maria fou també lloada i cantada.

La pobresa infantil augmenta un 45% a Espanya

Segons dona a conèixer l'estudi «L'impacte de la crisi en la infància i les famílies»

Miquel Àngel Codina
Barcelona

La crisi i la manca d'ajudes a les famílies i a la infància han situat Espanya al capdavant dels països de la Unió Europea pel que fa a pobresa infantil, amb un augment del 45%. Així ho descriu l'informe *L'impacte de la crisi en la infància i les famílies*, elaborat per l'Observatori Social d'Espanya i la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i impulsat per l'Obra Social "la Caixa". Aquest estudi, que s'ha dut a terme sota la coordinació de Vicenç Navarro, catedràtic de Ciències Polítiques de la UPF i director de l'Observatori Social d'Espanya, i Mònica Clua-Losada, professora de Ciències Polítiques de la UPF i codirectora de l'esmentat Observatori, ha estat publicat per Editorial Ariel.

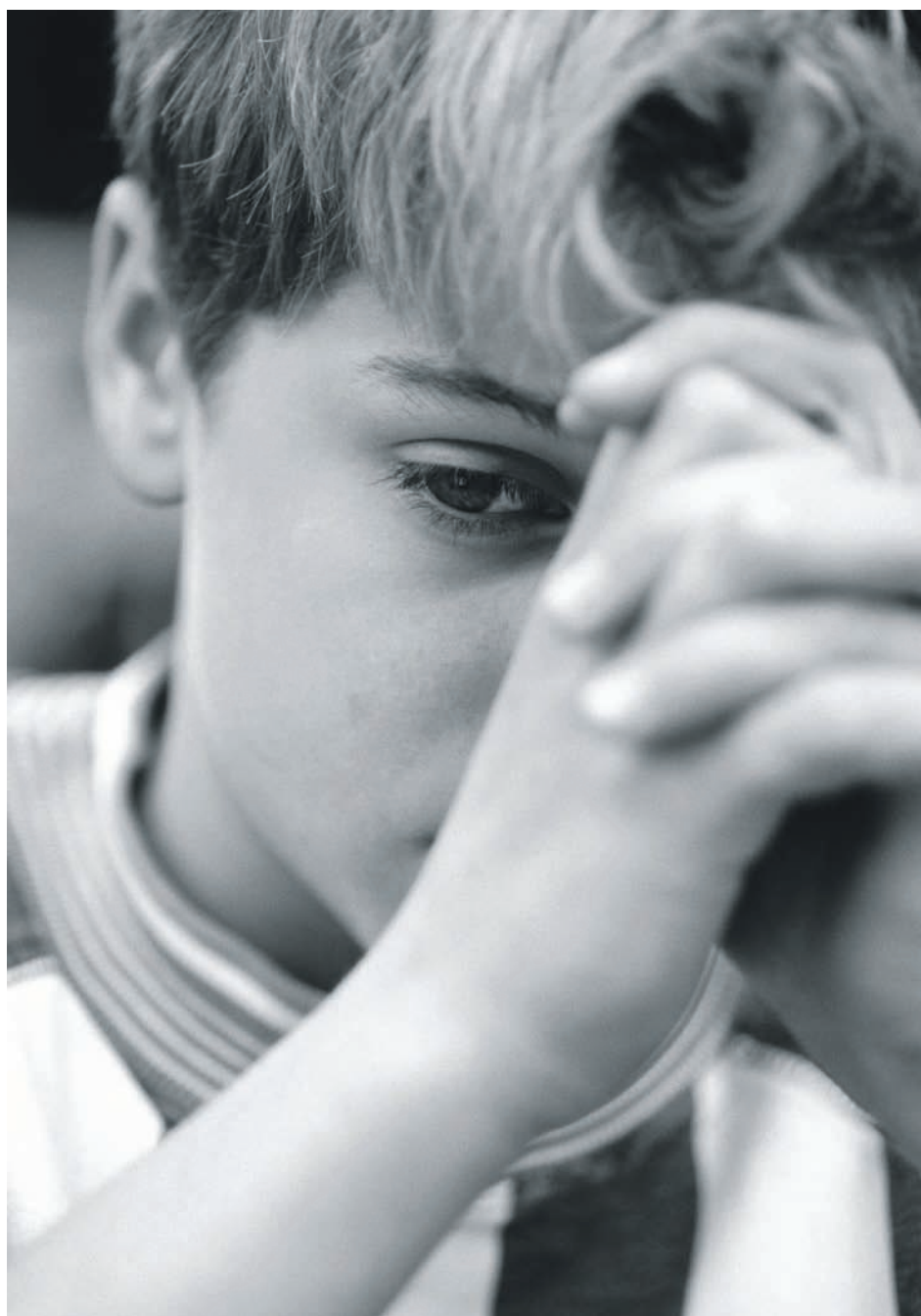
El dimarts 20 de novembre, l'EspaiCaixa Casa Macaya va acollir la presentació de l'informe. A més dels coordinadors, hi van assistir també a l'acte Marc Simón, director de l'Àrea d'Integració Social de la Fundació "la Caixa"; Sebastià Sarasa, professor de Sociologia de la UPF; María José González, professora de Sociologia de la UPF, i Jorge Calero, catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat de Barcelona.

«L'informe —va explicar Vicenç Navarro— té l'objectiu de descriure quins efectes ha tingut la crisi econòmica en els darrers anys (concretament, entre el 2007 i 2009) en la població de l'Estat espanyol, sobretot en la infància, i analitzar l'evolució de la pobresa i el risc d'exclusió social des de diferents eixos. Així mateix, aprofundeix en les polítiques públiques i del tercer sector adreçades a protegir la qualitat de vida de les famílies i dels infants en moments de crisi.»

La crisi fa que més dones siguin el suport principal de la família. L'estudi, on s'analitza el mercat laboral, revela que «les dones han estat fonamentals a l'hora d'evitar les pitjors conseqüències econòmiques i el risc de pobresa a les seves llars. L'elevada taxa d'atur masculí es tradueix en la incorporació de més dones al mercat de treball, cosa que les converteix en noves caps de família i apunta un canvi en el model d'ocupació de les llars amb fills», va manifestar el Dr. Navarro. El nombre de llars en què tots dos membres són a l'atur augmenta a tot arreu, menys a Alemanya i, en menys proporció, a França, però assoleix el nivell més alt a Espanya, «unes dades que són coherents amb l'evolució de l'atur».

Segons Sebastià Sarasa, «a diferència del que passa en altres països de la Unió Europea, a Espanya no es van modificar les prestacions adreçades a les famílies i la infància durant els primers anys de la crisi. Atès el dèficit d'aquestes prestacions, no s'ha pogut evitar que la pobresa infantil augmentés fins al 45%, cosa que ha situat Espanya al capdavant dels països de la Unió Europea amb més risc per als menors d'edat».

L'eficàcia de les transferències per ajudar la infància a sortir de la pobresa és força elevada en tots els països seleccionats (Alemanya, Dinamarca, França



Més de 200.000 infants atesos des del 2007

Fa cinc anys, l'Obra Social "la Caixa" va posar en marxa el programa CaixaProinfància, adreçat a l'atenció de famílies amb infants d'entre 0 i 16 anys en situació de vulnerabilitat. CaixaProinfància es proposa trencar la línia de transmissió de la pobresa de pares a fills i afavorir el ple desenvolupament del potencial i les capacitats dels menors. Amb aquest plantejament, ja s'han atès més de 200.000 infants i 117.168 famílies d'onze grans ciutats de tot l'Estat i les seves respectives àrees metropolitanes: Barcelona, Bilbao, Madrid, Sevilla, Màlaga, Múrcia, València, Saragossa, Palma de Mallorca, Las Palmas de Gran Canaria i Santa Cruz de Tenerife. A elles s'afegeix el municipi murcià de Lorca arran del terratrèmol de l'any 2011.

Un dels objectius fonamentals de CaixaProinfància és garantir la promoció socioeducativa del menor, entenent que d'aquesta en depèn, en bona mesura, el seu benestar futur. Això es concreta en el desenvolupament de cinc grans línies de treball: reforç educatiu, educació no formal i temps de lleure, suport educatiu familiar, atenció i teràpia psicosocial, i promoció de la salut. L'Obra Social "la Caixa" també treballa per contribuir a millorar la renda familiar, tot facilitant l'accés a béns bàsics (alimentació, productes d'higiene, equipament escolar, ulleres i audíofons). Ha invertit més de 200 milions d'euros en el programa d'ençà que es va posar en marxa.

i Irlanda), tret de l'Estat espanyol. «El contrast és especialment dur quan fem referència a la pobresa extrema. Països amb una pobresa infantil extrema superior a l'espanyola han aconseguit eradicar-la gairebé del tot amb transferències socials, mentre que a Espanya

la majoria continua en la pobresa més severa», va assegurar el Dr. Sarasa. I va afegir: «Els pobres són ara més pobres. La situació és avui dia extremadament dramàtica.»

Per la seva banda, María José González va afirmar que «aquest estudi



fa evident que el mercat laboral i la recessió econòmica no són els únics indicadors que han tingut un paper determinant en l'agreuiment de la crisi, sinó que el dèficit i la poca capacitat de resolució de les polítiques de família i d'infància també han estat variables clau que ens han dut a la situació actual». També va posar en relleu que «la pobresa infantil no és un fenomen nou; abans de la crisi ja hi havia uns índexs preocupants, però ara han augmentat considerablement».

Els grups més afectats per la crítica situació econòmica han estat les famílies d'origen no comunitari amb fills, d'una banda, i les famílies monoparentals, de l'altra, que generalment tenen un risc més alt d'exclusió social. L'informe mostra que la crisi ha accentuat aquest risc d'una manera molt alarmant. Jorge Calero va analitzar les estratègies de les famílies davant la crisi: «L'any 2007 van disminuir la compra de productes com ara roba d'adults i el servei domèstic, el 2008 van disminuir les despeses en l'àmbit del lleure i el 2009 van reduir el pressupost de l'alimentació.»

El Dr. Calero va assenyalar que «el deteriorament recent en les condicions de vida de les llars amb fills fa recomanable una reorientació de l'Estat de benestar espanyol, amb l'objectiu de millorar l'eficàcia de l'atenció de les noves necessitats que sorgeixen arran de la crisi en aquestes llars».

«Cada cop hi ha menys recursos per part de les polítiques socials, i cada cop hi ha més persones que demanen aquest tipus de recursos. D'altra banda, els programes preventius pràcticament han desaparegut. Aquesta situació ha incidit negativament en la població infantil en tres grans àmbits: l'alimentació, on ja comencem a trobar casos de mala alimentació; la salut, a conseqüència de la pèrdua de drets d'accés a la sanitat, i l'educació, amb la reducció de les beques-menjador», va constatar Mònica Clua-Losada.

«La crisi —va observar la Dra. Clua-Losada— ha afectat d'una manera especialment aguda a les llars amb fills, que han experimentat un deteriorament més gran que les llars sense fills. Les proporcions de llars socialment excloses han augmentat, respectivament, un 26% i un 15,4%.»

Oda a l'esperança en l'ésser humà

Federico Mayor Zaragoza inaugura el curs de la Fundació Joan Maragall

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Una oda a l'esperança en l'ésser humà. Així podríem resumir la lliçó inaugural que Federico Mayor Zaragoza, ex director general de la Unesco i actual president de la Fundació Cultura de Pau, va impartir el 12 de novembre passat a l'inici del curs de la Fundació Joan Maragall. Davant de la presència destacada del cardenal Lluís Martínez Sistach, que va presidir l'acte, Mayor Zaragoza va engrescar el nombrós públic assistent amb una ponència atrevida i entusiasta, esquitxada pels versos dels grans poetes catalans, en la qual una vegada i una altra va insistir a reivindicar la necessitat urgent avui de tornar a creure en «la desmesura humana». «A mi m'agrada molt parlar de la desmesura humana —va afirmar—, com també ho feia el gran poeta Maragall: "Home sóc i és humana ma desmesura". Cada ésser humà és únic i capaç de crear. Podem pensar i podem crear! En això l'home és veritable imatge de Déu.»

Amb el títol *Humanisme i cultura de pau*, claus per a un canvi d'època, l'exdirector general de la Unesco va fer una crida a la desmesura humana davant d'una tirania, la del mercat, que asfixia avui i fa viure en condicions de pobresa el 80% de la població mundial. «La gran responsabilitat de tota generació —va recordar Mayor Zaragoza— és pensar en els altres, en les generacions que vindran. El plural de *jo* sempre serà *nos-altres*, és a dir, tots els altres. Tots aquests altres sempre han d'estar presents en les nostres vides, perquè cada persona és única i irreplicable.» Amb una experiència i coneixement del món privilegiats, de les seves alegries i les seves penes, de les seves llums i ombres, l'actual president de la Fundació Cultura de Pau va sostenir que l'educació continua sent actualment la clau perquè l'home pugui ser veritablement lliure i responsable. «La llibertat és el do més important —va afirmar convençut—. És l'únic condicionant a la omnipotència divina. Ser humà és ser lliure i ser capaç

Agustí Codinach



de crear. El misteri de l'existència es produeix en uns éssers incardinats en una criatura meravellosa.» I va afegir: «L'educació no és altra cosa que donar a l'home les ales del pensament i de la creativitat. Per això és tan important educar, és a dir, procurar que la gent sigui plenament humana.»

Mercaders del temple

En contrast amb aquesta concepció de l'ésser humà tan arrelada en la tradició cristiana, Federico Mayor Zaragoza va advertir amb realisme dels perills greus que avui i sempre l'han assetjat. El mercat s'ha erigit en l'amo i senyor de les anomenades «societats modernes». Però, en realitat, no es tracta d'una cosa nova. «També Jesús de Natzaret va haver de foragitar els mercaders del temple —va recordar el ponent—. I aquesta va ser l'única ocasió en què va mostrar indignació.» La figura de Jesús, que per a Mayor Zaragoza representa la veritable humanitat, és clau per alliberar-nos del temor i per adonar-nos de la grandesa de l'ésser humà: «Perquè l'espècie humana es pogués adonar més fàcilment de les seves facultats incomparables, Déu es va fer home. I no ho va fer de qualsevol manera. Abandona la seva omnipotència, arriba com qualsevol ésser humà, tan desproveït, tan extremadament pobre, naixent en un estable i morint a la creu!»

Com va fer Jesús fa 2.000 anys, i com continuen fent al llarg de la història tants homes i dones de bé, Federico Mayor Zaragoza va animar els assistents a «estimar el proïsme com a tu mateix». «Vet aquí el punt d'inflexió —va manifestar—, una inflexió que seria històrica. Per passar d'una cultura d'imposició, de domini, de violència i guerra, a una cultura de cooperació, conciliació, aliança i pau.» «També nosaltres avui —va continuar dient— hem de fer fora els mercaders del món. La unió pel mercat, per la moneda, no

«També Jesús de Natzaret va haver de foragitar els mercaders del temple. I aquesta va ser l'única ocasió en què va mostrar indignació»

«Hem de practicar la ingerència humanitària! Cadascú des del seu lloc, i amb plena llibertat, pot inventar el futur i canviar el sistema»

du a res de bo. La nostra unió ha de ser per la justícia, la solidaritat, la dignitat humana... Hem de deixar de ser silenciosos. Prenguem la paraula, alcem la nostra veu. Per primera vegada des de l'origen de la humanitat sabem que cada dia moren al món 70.000 persones de fam mentre ens gastem 4.000 dòlars en armes.» «És un escàndol!», va clamar el president de la Fundació Cultura de Pau, «hem de practicar la ingerència humanitària! Cadascú des del seu lloc, i amb plena llibertat, pot inventar el futur i canviar el sistema». «El camí que queda és llarg —va dir també—, però per primera vegada l'humanisme pot deixar de ser una cosa minoritària i retòrica per convertir-se

en un comportament diari... basat en l'amor.»

Evocant l'emblemàtica *Pax in terris*, de Joan XXIII, Federico Mayor Zaragoza va convidar a celebrar els 50 anys del Concili Vaticà II proposant un repte nou a la desmesura humana: «Us coneixeran perquè us estimeu els uns als altres. Aquest podria ser, als 50 anys del Concili, el nou començament del món i de l'Església.»

Diàleg fe i cultura

La conferència de l'exdirector general de la Unesco va ser un digne pòrtic d'entrada a les activitats i propostes que durant aquest any ja ha posat en marxa la Fundació Joan Maragall. En

l'acte d'inauguració del curs, el seu president, Josep M. Carbonell, també va recordar amb satisfacció l'esdeveniment Gaudí a Roma, coorganitzat amb el Patronat de la Sagrada Família fa un any, que va permetre «donar a conèixer en un marc tan emblemàtic com el del Vaticà, la vitalitat de l'Església i de la cultura catalana i les seves arrels cristianes». De la programació d'aquest curs, Carbonell va destacar els dos cicles que ja s'han ofert: *El silenci*, a l'IdEC, coordinat per Oriol Izquierdo; i *Conèixer la història del segle XX per comprendre el segle XXI*, a la facultat de Geografia i Història de la UB, coordinat per Jaume Dantí. També va fer esment a la conferència que el 27 de novembre passat va impartir el cardenal Martínez Sistach sobre el darrer Sínode de Bisbes, i les dues ponències que a començament de desembre es proposen per commemorar el centenari de Joan Sales. Com cada any, el president de la FJM va aprofitar l'acte d'inauguració de curs per presentar l'investigador a qui ha estat atorgada l'ajuda a la formació 2012. Enguany ha recaigut en Joaquim Malé, llicenciat en Història i alumne de l'ISCREB.

L'acte es va tancar amb la intervenció del cardenal Lluís Martínez Sistach, que prenent el relleu de Mayor Zaragoza, va convidar també a la pau i a la reconciliació entre la fe i la cultura. «Són recents, i d'alguna manera actuals —va afirmar—, les referències a un divorci entre fe i cultura i la necessitat d'una autèntica reconciliació en bé de la fe i en bé de la cultura. En l'esmentat divorci, hi perden tant la fe com la cultura, mentre que en l'harmonia i en les bones relacions totes dues hi guanyen. A l'Església estem treballant en aquestes relacions.»

El purpurat va agrair també la «clara, rica i profunda» ponència de Federico Mayor Zaragoza, a qui va qualificar de veritable «veu profètica, expressió de la seva fe cristiana».



Pregueu Déu per l'ànima de

**MARIA CARME
LLAURADO SERRAT**

que morí cristianament a
Barcelona
el dia 19 de novembre del 2012
a l'edat de 83 anys,
confortada amb els
Sants Sagraments i
la benedicció apostòlica.

A C S

Encomaneu a Déu la seva ànima

Singular exposició de passos de Setmana Santa

Es tracta d'unes miniatures elaborades amb «clicks» de Playmobil

Jordi Curcó
Lleida

L'església romànica de Sant Martí, al centre històric de Lleida, temple que actualment no acull celebracions de culte sinó actes i esdeveniments culturals, ha estat l'escenari d'una interessant exposició de maquetes de passos de Setmana Santa. La mostra, que ha rebut comentaris d'admiració per la seva originalitat, està formada per la reproducció en maquetes dels diferents passos o misteris de la Setmana Santa de Sevilla.

La recreació d'aquestes miniatures és obra de Javier Gamo, confrare de la Germandat de la Macarena de Guadalajara, de 34 anys i que curiosament mai no ha estat a Sevilla per Setmana Santa. Tot i això, des de la llunyania, s'ha atrevit a reproduir-la i a recrear-ne els passos més coneguts com són el de *La Amargura*, *Los Panaderos*, *Monte-Sión*, *las Tres Caídas* o el *Varón de Dolores*, així com escenes clàssiques, com el no menys popular *Aguao*.

L'originalitat de l'exposició recau en el fet que Javier Gamo ha confeccionat les maquetes utilitzant les figures dels populars *clicks* de Playmobil. Del conjunt de passos exposats a Lleida, n'ha destacat una composició de gairebé tres metres de llargada, amb el pas del Senyor de la Sentència, acompanyat de la centúria romana de la Macarena. Entre costers, guàrdies civils d'escolta, escolans, periodistes i públic... l'escena del misteri *macareno* aplega més de 300 peces, de les 500 que conformen l'exposició.

A banda del passos de la Setmana Santa sevillana i per haver-se exposat a Lleida, l'autor va confeccionar i exposar el pas de la Fugida a Egipte de la Setmana Santa de Lleida, conegut popularment amb el nom de «La Somereta», que surt cada any el Diumenge de Rams a la processó dels Dolors. La seva particularitat és que aquest pas, juntament amb el del Crist de l'Agonia, són els dos únics que els seus confreres porten a coll.



El Pas de la Sentència i la processó de la Macarena.



Reproducció del pas «La Somereta» de Lleida.

«Clicks tunejats»

Aficionat a *tunejar clicks* per a les seves pròpies creacions, Gamo va començar amb èxit la reproducció de diorames dedicats a la Setmana Santa sevillana i fins i tot va obrir un perfil al Facebook (*Playmobil capillita*) per donar a conèixer les seves creacions.

L'exposició ha estat organitzada per la coneguda *Hermandad y Cofradía del Cristo de la Agonía* de la Casa d'Andalusia de Lleida, amb seu canònica a la parròquia de Sant Martí, al barri antic de Lleida. El motiu va ser la celebració de les jornades anomenades Obert Centre Històric, que l'Ajuntament de Lleida organitza conjuntament amb les associacions i entitats ubicades al centre històric de la ciutat, com és el

cas d'aquesta confraria, amb tot un seguit d'activitats pel tal de donar relleu i una vitalitat més gran a aquest sector del barri antic de la capital de la Terra Ferma.

A més d'aquestes maquetes, la confraria va exposar també la talla titular del Crist de l'Agonia, col·locada en el seu tron, així com altres elements processionals: l'estendard, les vestes, etc. L'exposició es va completar amb una magnífica mostra fotogràfica d'Enric Rodríguez, on es van poder contemplar diverses escenes i moments de la processó del Silenci que organitza la Confraria del Crist de l'Agonia, la nit del Dijous Sant, pels carrers del barri antic de Lleida. També la Confraria de l'Associació de Veïns de Jaume I, l'entitat veïnal

del barri, va exposar-hi el seu petit pas de la Pietat.

La mostra, abans d'anar a Lleida, va recalar a la mateixa ciutat de Sevilla, organitzada per la Confraria de *La Sagrada Mortaja y Maria Santíssima de la Piedad*, en el marc de l'antic convent de *La Paz*. A la capital sevillana l'exposició va tenir una molt bona acceptació, com ha estat també a Lleida. «Estem molt satisfets, ja que durant tot el cap de setmana que va estar oberta l'exposició, van ser centenars els lleidatans que van venir a contemplar-la. No cal dir que els infants s'ho van passar d'allò més bé veient els Playmobil reconvertits en vestes, armats, músics o costers», va explicar José Manuel Gómez, confrare major de l'esmentada confraria.



Pessebre en un bolet com a base sustentadora.

XIX Congrés Internacional de Pessebristes

Associació de Pessebristes Barcelona
Innsbruck

Del 14 al 18 de novembre es va celebrar a Innsbruck (Àustria) el dinovè Congrés Internacional de Pessebristes. Hi van participar uns 950 pessebristes, dels quals un centenar provenien d'Espanya, fonamentalment de la Federació Espanyola de Pessebristes i l'Associació Pessebrista de Guipúscoa. També hi van assistir uns 30 pessebristes de la Federació Catalana de Pessebristes.

Si es vol conèixer els valors dels artistes i els costums pessebrístics, cal participar en aquestes reunions, preceptives cada quatre anys. Cap al 1770, a Àustria i Baviera, els jesuïtes que tornaven de les missions d'Amèrica explicaven que allà hagueren de posar quatre reis mags al pessebre. I és que, en aquell temps, es deia que els tres reis clàssics

representaven Europa, Àsia i Àfrica, restant excloua Amèrica. Així, doncs, inclogueren un quart rei —la reina Europus o reina de Saba—, que va desplaçar el rei blanc, el qual va passar a representar els indis d'Amèrica.

Va cridar particularment l'atenció la presentació d'alguns diorames en la composició dels quals es feia servir un bolet com a base sustentadora de l'escena. El conjunt adquiria així una ambientació que subratllava l'encant i la màgia del Misteri.

Un dels nostres participants, Ignasi Carbonell, de Barcelona, rebé la distinció de Pessebrista Internacional d'Or, que es el màxim reconeixement que atorga, cada quatre anys, la Federació Universal de Pessebristes a proposta de les associacions que la integren. Se li va atorgar per la seva magnífica tasca en la difusió del pessebre català arreu del món. Des d'aquí, moltes felicitats!

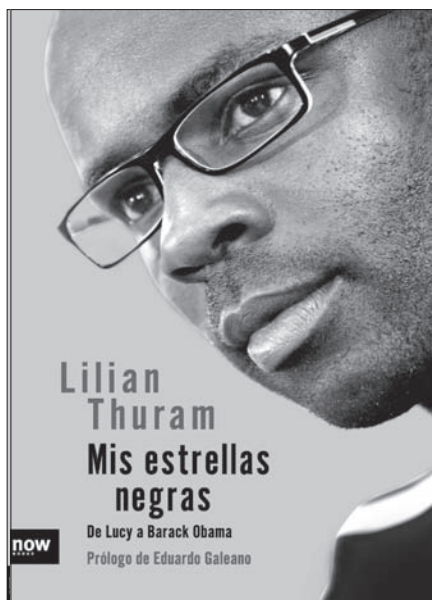
Llibres



Projecte de vida

Als 18 anys, amb el desig d'ajudar les persones i treballar per un món més just, Lucía Caram es va fer monja. Fascinada per la figura de Jesús de Natzaret, va decidir seguir les seves passes i fer de l'Evangeli el seu projecte de vida. En aquestes pàgines, sor Lucía rememora la seva infància i els anys de noviciat, ens parla de la realitat de la vida quotidiana en comunitat i ens fa partícips de la seva lluita per renovar la manera de viure i compartir la fe.

Sor Lucía Caram, *Mi claustro es el mundo*. Plataforma Editorial, Col·lecció *Plataforma Testimonio*, 2012, 304 pàg.



Contra la intolerància

Aquest llibre és un homenatge personal del cèlebre futbolista Lilian Thuram als grans personatges que han marcat la seva manera de veure el món. Martin Luther King, Billie Holiday, Nelson Mandela o Barack Obama són algunes de les icones que guien l'autor en la seva lluita contra el racisme i els vol donar a conèixer com a exemples de superació, perseverança i lluita pels drets humans. L'any 2008 va crear la Fundació Lilian Thuram contra el racisme.

Lilian Thuram, *Mis estrellas negras*. Now Books, 2012, 390 pàg.

Identitat catalana

Aquest llibre del gran historiador Hilari Raguer, monjo de Montserrat, inclou una breu anàlisi sobre els conceptes de nació i nacionalisme. Raguer fa una revisió de com nacionalisme i Església s'han anat trobant al llarg dels anys: la renovació religiosa del segle XIX, la fundació de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, el catalanisme de Jaume Balmes, l'Església catalana i la reivindicació de la llengua del poble, com va afectar la dictadura...

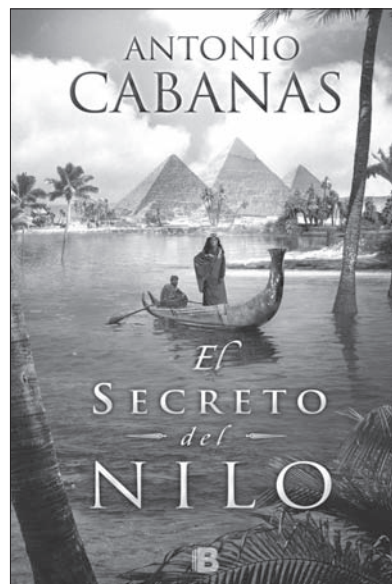
Hilari Raguer, *Ser independentista no és cap pecat*. Editorial Claret, Col·lecció *Contrastos*, 2012, 76 pàg.



Cultura mil·lenària

L'Antic Egipte desplega els seus misteris en aquesta novel·la de l'egiptòleg Antonio Cabanas per embolcallar el lector en una civilització mil·lenària i conduir-lo fins a la seva edat daurada, que donarà pas al període més controvertit de tota la història d'Egipte: el d'Akhenaton, el faraó heretge, i la bella Nefertiti. L'autor ens desvetlla gran part dels enigmes que han envoltat aquestes figures llegendàries. Una història carregada de realisme i rigor.

Antonio Cabanas, *El secreto del Nilo*. Ediciones B, Col·lecció *Histórica*, 2012, 844 pàg.



Gent de casa

Higini Anglès i Pàmies, gran pedagog musical

La gran tradició musical catalana s'ha anat perdent conforme anava avançant el segle XX. Tot i que ara sembla tornar a despuntar, encara resta molt per assolir el nivell tradicional que té a les Terres de l'Ebre o al País Valencià, on, semblantment al Tirol, els nois i les noies surten d'escola amb l'instrument sota el braç. Allà potser perquè han fet música a l'escola, aquí perquè van a estudiar música o a assajar a la banda.

Potser la figura d'Higini Anglès, força coneguda però no per al gran públic, ho hauria de ser més en tractar-se d'un dels musicòlegs més rellevants del segle XX, un català universal que sempre va demostrar un gran amor per la seva terra.

Nascut a Maspujols (Baix Camp), a Cal Gebellí, el dia de cap d'any del 1888, era el més petit d'onze germans; dels sis que visqueren, cinc van ser religiosos i només es casà l'hereu. Va estudiar a Reus, ben a prop del seu poble, i el 1900, amb 12 anys, ingressava al Seminari de Tarragona per cursar els estudis eclesiàstics. Fou ordenat als 24 anys. El 1912, vivint primer a

«És un dels musicòlegs més rellevants del segle XX, un català universal que sempre va demostrar un gran amor per la seva terra»

Ulldecona i després a Alcanar, visitava sovint Montserrat, on tenia dos germans monjos. Dotat especialment per a la música, fou enviat a Barcelona per ampliar estudis, on fundà el 1916 la Schola Cantorum. De la mà del tortosí

Joan Pallarès-Personat

Historiador
jpallarespersonat@gmail.com



Felip Pedrell, va ser nomenat cap del departament de Música de la Biblioteca de Catalunya l'any 1917, càrrec en què va mantenir-se fins al 1957, durant quaranta anys i amb alguns canvis de règim.

Si el 1919 va començar a estudiar els arxius espanyols de música, el 1923 completà coneixement a les universitats de Friburg i Göttingen. Va rebre el mestratge dels millors musicòlegs europeus del moment.

Col·laborador de la *Revista Catalana de Música*, recopilà les cançons de les comarques de tot Catalunya fins al segle XIII, les *Cantigas* d'Alfons X, el còdex musical de Las Huelgas, la música de la cort dels Reis Catòlics, la de Carles I, així com les obres de Joan Pujol, Lluís Tomàs de Victòria i de molts altres.

Professor d'Història de la Música al Conservatori del Liceu des del 1927 i a la Universitat de Barcelona entre el 1933 i el 1936, director de l'Institut Espanyol de Musicologia del CSIC des del 1943 i de l'Institut Pontifici de Música Sacra de Roma des del 1947, els seus treballs de recerca, poble a poble, per tot Catalunya permeten aplegar tres mil tres-cents cançons

d'arreu del país. Una tasca abnegada que poques terres han fet perquè pocs són els països que, per la tenacitat d'un home, tenen recollides totes les cançons, totes les esglésies o tots els castells, fruit d'una abnegació sense límits.

Cada vegada més lligat a la seva feina a Roma, hi morí el 8 de desembre del 1969, però fou sepultat al cementiri de Maspujols, el seu poble on no deixava d'anar sempre que tenia ocasió, sobretot a finals d'any per passar-hi l'aniversari. La seva memòria no només és perpetuada en el nomenclàtor d'algunes poblacions, sinó que porta el seu nom l'Auditori de l'Escola i Conservatori de Música de Reus i un concurs de música de cambra que organitzen.

• Per saber-ne més: Autors diversos, *Miscelánea en homenaje a Monseñor Higinio Anglés*. Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Madrid, 1958.

Crítica literària

Èxodes místics d'una «boja de Déu»

Salir de mí, quart poemari de Mariana Colomer, és l'ànima pura, transcendida des de l'íntima sort de l'ànima: una set renovada però antiga com un do, perquè se suma a la continuïtat redi-va de la tradició entre les generacions de poetes místics. El lliurament amant sona, al *salí sin ser notada*; al lluisà *libre de esta prisión, volar al cielo*. En faig memòria viva sense voler-ho; i, amb tot, com en el cant veritable, en el fons —on batega el fons— aquí no hi ha influències literàries, sinó una noció única: la de la veritat en ella. Ha estat reclamada per l'amor a l'obediència de l'escriptura; Colomer reconeix la gràcia que, habitant-la amb vivesa de flama, encén el cant que s'ha de repetir per glòria d'Ell, les síl·labes acordades que alcen, en música personal, tot l'ésser cap a la seva transparència. Quin goig, intimar el seu diàfan i aconseguit i gairebé imperceptible —per una poètica naturalitat i sinceritat d'amor— *Tú sabes que te amo*.

L'obra és preciosa. Té la humilitat de Maria; la quotidianitat i la sobrietat celeste —la netedat a la qual apunta el Creador per exclamar que tot és bo i bell—. Tot es llegeix advertint-ho mesurat per la gràcia, i no hi sobra res. El poemari és tot obedient, i ho assegura la simetria amb què ha nascut: el cant

MARIANA COLOMER

*Salir de mí**Huerga & Fierro editores, 2012, 62 pàg.*

del principi amb el del final; el nombre de cants d'una «sortida» i altra. A més, com en les seves obres anteriors, aquí segueixen l'equilibri en la dolça renovació de la saó alexandrina i en la perseverada frescor de les onze síl·labes.

Amb *Salir de mí*, continua creixent; i si en altres veus anteriors, s'alçava el vol de la seva ànima en un irrepertible càntic dels càntics de falconeria d'amor, ara neix Crist; un Infant és tota la Metafísica: el seu balbuceig i el camí estret de la cova de naixement —i tots els que en Ell són pobres, menyspreats i víctimes dels abismes del mal—. És un poemari catòlic madur. Ara, per propi impuls, surt d'aquella intimitat saborosa cap a l'«extimitat» del seu cos dolgut; i des de la seva nafra irisada en l'home, aquest surt cap a ella, fins que entra en la llum que porta i de la qual s'ha fet profecia viva. Totes dues sortides s'unifiquen en l'amor.

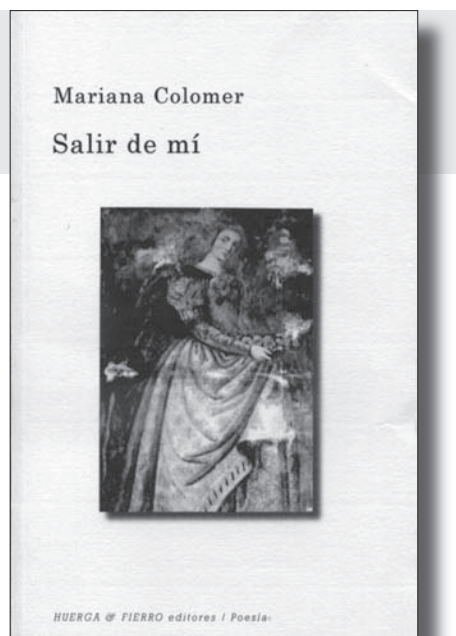
És bella la certificació lírica de la veri-

tat que construeix cantant les diferents paradoxes cristianes, i que estan verificades en delicades paradoxes formals. Un llibre, com dic, catòlic i madur.

Diuen que la poesia es fa amb paraules, i no sé a què es refereixen al final; però el que sí que sé és que la poesia es fa des del que no és exactament «paraules», sinó l'alt ritme d'un sol cor que és la paraula; la qual cosa és un balbuceig íntim per amor; que al dictat, a la poeta Mariana Colomer, li canta a dins perquè ella canti com ho ha fet —ho fa— davant dels homes. Admiro tot això en ella. Poca cosa seria donar-nos i donar-li només l'enhorabona a qui aspira a ser a l'uníson del nom. Però més gran que la cortesia és l'alegria que ha fet brollar a casa nostra, a dins; gran, l'alegria que faci ressonar des d'ella el difícil art de cantar mentre s'aconsegueix cap al cel, sense perxa, sense «jo», sense res.

Ella, des del seny celeste, viu com «boja de Déu» —d'entre els bojós da-

Juan Miguel Domínguez Prieto
Escriptor



vant dels quals tant se sorprenia la conversa Tatiana Goritchéva—. Cal donar les gràcies infinites a Mariana Colomer, germana veritable en la paraula i en la petita paraula neta; gràcies perquè surt d'ella mateixa perquè els altres el trobem; gràcies pel seu cant esforçat en el camí estret dels ritmes bells, diàfans de la seva aigua.

Crítica teatral

Quan el nom sí que fa la cosa

EL NOM, de Matthieu Delaporte i Alexandre de la Patellière.

Versió de Jordi Galceran.

INTÈRPRETS: Joel Joan, Xavi Mira, Sandra Monclús, Mireia Piferrer i Lluís Villanueva.

DIRECCIÓ: Joel Joan.
Teatre Goya, Barcelona.
Fins a Nadal.

El nom posa el dit a la nafra de les parelles que es troben en la franja de la consolidació de la família i com es projecten en els fills tots els desitjos sovint no aconseguits pels pares. Obra amb criatures de fons, doncs, absents de l'escenari, però presents en cada moment del discurs.

Dues parelles i un amic íntim de la infància de les dues queden en un sopar casolà. Però la bona harmonia es trenca quan encaixen amb sorpresa el nom que presumptament una de les parelles ha triat per al seu futur fill. L'obra té una estructura que avança de sorpresa en sorpresa amb algunes petites pauses que fomenten el típic «ai, ai, ai» tan essencial en els guions televisius —allò que els espectadors ja saben i que els personatges encara no

© David Ruano



Joel Joan, actor i director, i l'actor Lluís Villanueva en una escena de l'obra.

han descobert— i que activa la imaginació de la platea durant una hora i tres quarts de l'accidentada reunió.

La comèdia s'obre amb un debat que té pinta de teoria política universal a partir de la descoberta que el nom escollit per al nadó serà el d'Àdolf, així, paraula plana, amb accent a la À, per una pretesa herència familiar de l'avi matern. I sembla polític perquè la relació del nom d'Àdolf amb el d'Àdolf Hitler provoca una irada reacció del futur oncle de la criatura, rebatuda amb una llista de noms prohibits per

les seves malifetes criminals.

Aquesta guspira desencadena que es destapin una sèrie de veritats amagades entre les dues parelles i que acaben posant en perill la relació de tots amb tots: marit amb muller, muller amb marit, muller i marit amb amic de confiança, germà amb germana, germana amb cunyada... Dir que estreu els drapets al sol seria, en aquest cas, tirar massa curt.

Entendrà el pacient lector que el comentarista prudent no desveli quin entrellat amaga el discurs de l'obra,

que és complex i més profund del que aparentment pugui semblar. És a dir: jutgem però no volem ser jutjats i, si ens jutgen, som capaços de menjar-nos el fetge de l'heretge abans que aquest sigui penjat.

Tothom està al seu punt: Joel Joan, en el paper de fatxenda, bromista i feble a la vegada. També Lluís Villanueva, en el paper de l'amic trombonista que descobreix que els altres l'anomenaven amb el renom de «fallera major». I també Xavi Mira, el professor encapsulat en la seva teoria intel·lectual que vol aplicar a tothom. Paper més expressiu, a l'hora dels silencis glaçats que no pas amb paraules, el de Mireia Piferrer, la mare embarassada, amb intervencions més fugaces que les dels altres intèrprets. I anades i vingudes atrafegades, de la cuina al saló i del saló a la cambra dels nens, de Sandra Monclús, l'amfitriona del sopar, presentada com una mena de Joana d'Arc de la igualtat femenina que es desperta com una fera arran del conflicte inesperat de la nit.

I tot per un nom, en una estratègia dramàtica molt ben estructurada pels dos autors francesos, realitzadors també de la versió cinematogràfica, *Le prénom*, film estrenat aquí aquesta tardor, coincidència que, lluny de promoure comparacions odioses, el que fa és reforçar de retruc totes dues propostes.

Andreu Sotorra

Escriptor i periodista
col·laborador de
Ràdio Estel





Per Francesc Nicolau

Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Un estudi important sobre els efectes del cànnabis

Es van publicar el 27 d'agost passat els resultats de les recerques fetes per la National Academy of Sciences americana sobre els efectes de fumar cànnabis pels joves. Com hom sap, aquesta substància és, d'entre les il·legals, la que és més utilitzada com a droga per la joventut mundial. L'objectiu de l'estudi era veure quines eren les seqüeles posteriors al fet d'haver-ne fumats durant un temps més o menys llarg.

Fins ara ja se sabia que fumar cànnabis ocasionava disturbis de la memòria, de l'atenció, de la concentració i també manca de motivació. Però tot això era transitori i el que es volia escatir era si hi havia efectes de més durada, si hi havia vulneració, o no, del cervell per a tota la vida, és a dir, fer un estudi «prospectiu», de cara a un coneixement complet dels efectes a llarg termini.

I durant uns vint anys s'han seguit, per part d'uns investigadors neozelandesos i anglosaxons, 1.037 individus fumadors de cànnabis nascuts entre el 1972 i el 1973.

Les dades obtingudes, ben impressionants per cert, són essencialment dues: en primer lloc, que el coefici-



ent intel·lectual resultà ser d'uns 8 punts més baix que el normal en tots aquells que s'havien iniciat a fumar cànnabis a l'adolescència fins a esdevenir fumadors habituals, que vol dir de més de quatre vegades per setmana durant un llarg període de temps. I d'aques-

ta minva de capacitat intel·lectual fins i tot se n'havien adonat molt sovint familiars i amics. I, segonament, que l'aturada o disminució del consum de droga no havia pogut restaurar completament la capacitat intel·lectual, cosa que manifestava que el dany produït era dels irreversibles.

I quin comentari podem fer-hi, a tot això? Em sembla que és ben obvi: no es pot jugar amb les drogues. Però, per desgràcia, segons sembla, el cànnabis es troba molt estès entre la joventut dels nostres països europeus. Trobem que se'ns diu que a França el 14% dels nois de 16 anys ja han fumats droga almenys un cop al mes, cosa que prou ens mostra l'amplitud i gravetat del fenomen. Sobre el cànnabis trobem escrit que el risc de desenvolupar una depressió és cinc vegades més alta en el cas d'haver-ne fumats a l'adolescència. Ho ha escrit Amine Benyamine.

I també s'ha pogut afirmar que les patologies psíquiques, com l'esquizofrènia, es presenten molt més sovint en aquells que han fet ús d'aquesta droga, per molt que es consideri de les lleugeres. Oi que tot això és bo de saber i de fer-ho saber?

Certeses científiques i fe cristiana

40. Einstein i la religió

Al nostre llibre *Cosmologies actuals i fe cristiana* (Claret, Barcelona 2008) dediquem a Einstein els capítols que van des del 13 al 25. A ells remetem el lector que vulgui saber alguna cosa més del pensament d'aquest il·lustre científic, premi Nobel de Física el 1921. Aquí ens hem de limitar a fer una breu anàlisi del que opinava de la religió. Si ens hem decidit a dedicar-hi un capítol és no tan sols per la categoria d'aquest il·lustre físic sinó per l'interès que té veure com es va desenvolupar la idea d'una transcendència en la ment de qui no havia rebut a la seva infància una correcta formació religiosa.

Fill de família jueva no practicant

És el que consta de la infància d'Albert Einstein (1879-1955). Alemany de naixement, jueu de raça. Nasqué a Ulm i quan només tenia un any la família es traslladà a Munic. Tenia un temperament retret que el condicionà en tota la seva vida. Inclinat a la soledat i amb aversió a tota mena d'autoritat. Els llibres de ciència que llegia li van fer perdre la fe en aquelles narracions bíbliques del Gènesi, que li havien explicat com si calgués entendre-les al peu de la lletra (cosa que ens diu com n'és d'important no explicar als infants, sobretot si són intel·ligents, com a veritat de fe allò que no ho és). Va tenir la impressió, ho diu ell, que l'havien enganyat en veure que no quadraven amb el que la ciència ensenya, i des de molt jove, cap als 12-13 anys, ja renuncià a la fe en el Déu de la Bíblia. Possiblement hi contribuï el fet que la família no practicava cap religió, encara que eren de llinatge jueu.

Podem dir que es convertí en un

ateu? No pas del tot, segons ell mateix dirà més tard. Però sí que el seu sentiment religiós restà, crec que podem dir, ocult o adormit en les profunditats del seu esperit. És més endavant que es posa a pensar en el tema religiós. I se li desvetllarà a partir de l'ordre que veu en l'univers.

Un sentiment religiós còsmic que mantindrà tota la vida

Einstein ens ha parlat del seu pensament sobre la religió principalment en dos documents, l'un del 1930 (escrit expressament per al *New York Times*) i l'altre de 1941 (contribució al simposi que hi hagué a New York sobre ciència, filosofia i religió). En el primer explica que l'autèntic sentiment religiós neix precisament de l'actitud científica que es troba en el coneixement de la natura quan s'indaguen les seves lleis i es constata que mai no la podrem conèixer del tot. I hi diu, a més: «El sentiment religiós còsmic és el motiu més fort i més noble de la investigació científica» i acaba el seu escrit dient que amb raó un contemporani ha dit que «en aquests temps materialistes que vivim els únics profundament religiosos són els investigadors científics seriosos». En una altra ocasió de 1934 dirà: «Difícilment trobareu entre els talents científics més profunds un de sol que no tingui un sentiment religiós propi.» I també: «El que jo veig en la natura és una estructura magnífica que només podem comprendre molt imperfectament i que ha d'omplir la persona d'un sentiment d'humilitat, i aquest és un sentiment genuïnament religiós», i encara: «Tothom que es trobi compromès de debò amb el treball científic s'ha de convèncer que un Esperit es manifesta

en les lleis de l'univers. Un Esperit molt superior a l'home i tal que davant d'ell les nostres modestes forces han de sentir-se humils.»

I de vegades donava el nom de Déu a aquest esperit còsmic. Molt conegudes són frases seves referents a la intervenció de Déu en la marxa de la natura: *Gott würfelt nicht* («Déu no juga als daus»), parlant amb Bohr de l'indeterminisme físic que ell no acceptava, i *Raffiniert ist der Herrgott aber boshaft ist er nicht* («el Senyor Déu és subtil, però no malèvol»), referint-se al fet que les lleis físiques no poden fallar encara que es vegin molt enginyoses o complicades. També ens conta un col·laborador seu, Ernst Strauss, de Princeton que quan trobava una explicació vàlida que el satisfesia deia: «És tan senzill que Déu no podia renunciar a això.» I encara moltes altres vegades es referia a Déu en assumptes físics, de vegades anomenant-lo «l'Àncià».

Quin era, doncs, el Déu d'Einstein? Responent a un rabí que li preguntava sobre la seva postura religiosa respongué: «Crec en el Déu de Spinoza, que es manifesta en l'harmonia i l'ordre de tot el que existeix. No crec en un Déu que es preocupa del destí i de les accions dels homes.» I prou sabem que la concepció que tenia Spinoza de la divinitat era panteista: la força que anima i manté tota la marxa del cosmos i és inherent a ell. Però, encara que respongués això té expressions de vegades que no acaben de coincidir amb la idea spinoziana. Com hem vist, de la seva religiositat en deia «sentiment religiós còsmic» i el tenia com una conseqüència del que la ciència li feia descobrir. Escriu: «El treball científic porta a un sentiment religiós d'un tipus especial que és diferent essencialment de la reli-

giositat de la gent corrent» i hi afegeix més endavant: «El meu sentiment, en tant que religiós, és que estic imbuït de la consciència de la insuficiència de la ment humana per entendre en profunditat l'harmonia de l'univers.»

I en el discurs de 1941 digué: «La ciència només pot afirmar allò que és, però no allò que hauria de ser, i fora del seu camp segueixen sent necessaris judicis d'altres tipus... Encara que els camps de religió i ciència estiguin en ells mateixos clarament diferenciats, hi ha entre tots dos relacions i dependències múltiples... La ciència sense la religió és coixa i la religió sense la ciència és cega.» I hi diu també: «La ciència no refutarà mai, en el sentit autèntic, la doctrina d'un Déu personal que intervé en els esdeveniments de la natura», si bé reconeix que ell no el considera ni personal ni provident.

I contesta així en una carta a un estudiant, que li preguntava si els científics fan oració: «El científic no és propens a creure que els fets puguin ser influïts per una pregària... Però, per una altra banda tot aquell que estigui sincerament dedicat a la recerca del coneixement acaba per convèncer's que un esperit presideix les lleis de l'univers, un esperit immensament superior al de l'home i davant del qual, amb els nostres poders humans limitats, hem de fer professió d'humilitat.»

En resum: Einstein va descobrir en l'estudi que ell realitzà de la natura que hi ha d'haver en ella la presència d'un Esperit amagat causant de l'harmonia del cosmos, davant del qual se sentia petit, humil, poca cosa, i d'aquest sentiment en feia la seva religió. Insuficient, és clar, però no es pot pas dir que era simplement un ateu. A l'altra vida (va morir el 1955) haurà vist que li faltava la comprensió de com era aquest Esperit regulador (i Creador!) de tot, un Déu personal que creiem nosaltres que n'haurà tingut misericòrdia.

Preu per setmana 15 euros (IVA Inclòs)

Des del carrer

MARE PAULA, SUPERIORA DE LA FRATERNITAT ARCA DE MARIA A ALACANT

«La passió que cerquen els nostres joves té un nom: Jesús»

Mónica García

Fer un tomb amb quatre joves religioses brasileres per les Rambles de Barcelona a mitjanit és una experiència si més no graciosa. Les mirades dels transeünts seguint les germanes amb els seus llargs vels es multipliquen i sens dubte hi haurà qui pensi que en algun lloc hi ha una càmera oculta. Però res més sincer i real que el lliurament, l'alegria i l'entusiasme de la Mare Paula i les seves germanes de la Fraternitat Arca de Maria. Amb ímpetu missioner animen a consagrar-se completament a la Mare de Déu segons el Tractat de la Veritable Devoció de Sant Lluís Maria Grignon de Montfort, com van fer Joan Pau II, Mare Teresa de Calcuta, el Pare Pius, Teresa de l'Infant Jesús, Josepmaria Escrivà de Balaguer... El proper 16 de desembre ho faran a Barcelona, a la parròquia de la Medalla Miraculosa.

L'Arca de Maria és una congregació nova, creada el 2003. Quin és el seu carisma? Tenen ja alguna vocació a l'Estat espanyol?

El carisma és el *Totus Tuus* de Joan Pau II: viure i propagar l'esclavatge marí per mitjà de l'evangelització, de l'adoració al Santíssim Sagrament i la cura amb els pobres del carrer. El Senyor ens ha beneït amb fundacions a Portugal, Itàlia, Àustria, Espanya, Paraguai i Angola. També ens beneïx amb moltes vocacions: en gairebé 10 anys més de dues-centes, tres d'elles a l'Estat espanyol —una noia i dos nois— que ara fan el noviciat al Brasil.

Vostè té 25 anys i en fa pràcticament 10 que és religiosa! Això a Europa és gairebé un «escàndol». Com és possible tenir clara una vocació tan radical als 15 anys?

En el meu cas la vocació va sorgir de la consciència que tot en aquest món passa i l'alegria de creure va ser el que em va portar a lliurar la meva



vida a Déu. Tot brolla de l'experiència amb Déu. em sentia egoista coneixent Déu, tenint un tresor tan gran, que m'omplia tant i guardant-lo per a mi. Volia compartir amb tots l'alegria que jo havia trobat en Crist i per això sóc missionera.

Vostè proposa amb força als joves la santedat. Com se'ls explica això quan sembla que cerquen altres coses?

L'aventura, la passió, l'amor que tant cerquen els nostres joves té un rostre, té un nom: Jesús. Només en Ell es troba la felicitat veritable i la llibertat autèntica. No crec que els

joves s'hagin allunyat de Déu, és que ni tan sols han arribat a conèixer-lo de veritat. Cal presentar-los Jesús i el seu Evangeli sense desfigurar-lo, i estic segura que d'aquesta manera els joves es deixen enamorar per Crist, perquè viure l'evangeli avui amb tota la seva radicalitat és apassionant.

Quin ha estat el moment més feliç de la seva vida com a religiosa?

En la vivència de la meva vocació hi ha hagut molts moments forts com per exemple el dia d'ingrés al noviciat, la professió perpètua, quan amb només 18 anys em van enviar de missió a Europa..., però el dia més feliç sempre intento que sigui avui, ara. Avui ha de ser el dia més feliç, el dia més lliurat a Déu i als altres, el dia per ser viscut amb més il·lusió.

Passejar amb les religioses de la Fraternitat Arca de Maria pel carrer és ser blanc de moltes mirades plenes de sorpresa...

Sentim la responsabilitat davant d'aquestes persones i ens adonem de la importància dels signes externs. El que ha de sorprendre no és la meva persona sinó l'acció i la presència de Déu en mi. Caminar pels carrers amb aquest hàbit és provar amb la vida que Crist viu i continua actuant en la història. El testimoni de la nostra vida és l'únic evangeli que el món no creient i secularitzat llegirà.



Eduard Brufau

Rauxa

No perdem l'«oremus»

Benet XVI acaba d'instituir la Pontifícia Acadèmia de Llatinitat amb l'objectiu de promoure el coneixement del llatí a tota l'Església, especialment entre els sacerdots. En una societat en què les llengües clàssiques i les humanitats perden prestigi el Papa ha volgut posar al lloc que es mereix la llengua pròpia del cristianisme occidental. Per als teòlegs, filòsofs i sacerdots el llatí és una llengua imprescindible que els permet l'accés directe a més de dos mil anys de literatura cristiana i clàssica. Pel que fa als fidels, encara que no es pot demanar que la majoria dominin el llatí, sí que seria bo que en tinguéssim unes

nocions fonamentals. L'aprenentatge d'aquesta llengua ajuda a entendre el funcionament de la sintaxi, i el sistema de declinacions obliga els parlants de llengües romàniques a adaptar la ment a unes estructures lingüístiques molt diferents. Encara més, a diferència del que passa amb l'anglès, l'alemany o el xinès, l'alumne de llatí no busca treure'n cap benefici econòmic ni l'èxit professional. Per al món contemporani el llatí, com també el grec, són llengües inútils; per als cristians són les llengües que ho diuen tot.

Pensant-ho millor

Carlos Amigo Vallejo
Cardenal
arquebisbe
emèrit de Sevilla



El més important és el futur

Com serà el futur? En aquestes darreres setmanes de l'any és inevitable rebre aquest missatge impertinent que anuncia que els dies s'acaben i que comença un any nou, una altra etapa de la vida i que cada dia està més a prop una eternitat sense mesura ni horitzó de final.

Tampoc no acostumen a ser infreqüents els estudis i les anàlisis de perspectives sobre el que ha de venir. Que si les micro i macro tendències, els presagis i les opinions fonamentades... Com si es tractés d'una experta companyia d'assegurances de vida, es compten els anys que hom té i es comparen amb els que tenien els protagonistes d'esqueles i mortuòries. Les malalties i les xacres posen en guàrdia davant de les contingències possibles. Les estadístiques demogràfiques es confonen, però poc. I si fem l'inventari d'aquells que coneixíem i que ja han traspassat, aleshores el tema és per pensar-hi.

El futur no està a les nostres mans, s'acostuma a dir d'una manera una mica categòrica i, sens dubte, poc exacta. La qüestió en realitat no és la pregunta sobre la inexorabilitat del pas del temps i el dia final, sinó com volem que sigui el futur. I preparar aquest moment que desitgem que sigui feliç. Portar les alforges plenes de bones obres, haver llençat prèviament totes les pedres i pesos d'odis i rancúnies i, el més important, viure en el convenciment que Déu complirà la seva paraula i que qui creu no ha de temer res.

El relativisme confon tant que sembla que vivim estant-hi i sense estar-hi, que tant és ser honrat i lleial o delinqüent, que ser fidel a les mateixes conviccions o no tenir cap creença. Atrapats per aquesta minusvaloració de tot, no és que s'hagi desajustat l'escala de valors, sinó que s'ha suprimit completament.

No és el mateix prendre seriosament Déu que viure en la indiferència i obertament d'esquena a tot el que és transcendència. Podem prescindir de moltes coses, de viure no. Ja que també continuem vivint després de la mort, malgrat que d'una manera diferent. I viure representa avançar cap al futur. Un més enllà que per a nosaltres no és sinó l'apoteosi final del temps de Jesucrist, perquè ell va venir per ensenyar-nos a viure per a sempre. També quan començà, al final de tot, una vida nova i sense fi.